

Säilytystilat vapaa-ajan asunnossa

Säilytysratkaisujen suunnittelu

Senja Törmä

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2020

Rakennusarkkitehdin tutkinto-ohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Rakennusarkkitehdin tutkinto-ohjelma

TÖRMÄ, SENJA:
Säilytystilat vapaa-ajan asunnossa
Säilytysratkaisujen suunnittelu

Opinnäytetyö 74 sivua, joista liitteitä 16 sivua
Marraskuu 2020

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia vapaa-ajan asunnolle soveltuvaa säilytystilaa sekä mitkä ovat säilytystilojen tarpeeseen ja ratkaisuihin vaikuttavia asioita. Lisäksi tutkittiin, miten vapaa-ajan asunnoilla tällä hetkellä säilytystilojen määrät toteutuvat. Vapaa-ajan asuntojen suunnittelussa otettiin huomioon toimivien säilytysratkaisujen suunnittelu sekä vaihtoehtoiset ratkaisut. Suunnittelulla pyrittiin tutkimaan myös uudenlaisia ratkaisuja ja soveltuvuutta hyödykkeiden säilyttämiselle.

Opinnäytetyö koostuu kolmesta osasta: kirjallisesta osuudesta, tutkimuskyselystä sekä Honkarakenne Oyj:lle suunnitellusta kolmiosaisesta mökkimallistosta. Kirjallisessa osuudessa saatiin tietoa säilyttämisestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Kyselytutkimuksella saatiin tietoa vapaa-ajan asunnon käytöstä ja säilytystiloista. Honkarakenteelle laadittiin luonnostasoinen suunnitelma mökkimallistosta. Lopputuloksena saatiin suunniteltua uusia ja mielenkiintoisia vaihtoehtoja perinteisten säilytysratkaisujen rinnalle, jotka saatiin sovitettua pieneen tilaan.

Vapaa-ajan asuntojen säilytysratkaisut voidaan toteuttaa myös monella muulla tavalla, kuin tässä opinnäytetyössä on esitetty ja tutkittu. Tutkimusta pystyy vieämään syvemmälle tasolle säilytyksen ja tavarasuhteen tutkimisen osalta.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Construction Architect

TÖRMÄ, SENJA:
Storage Facilities in a Holiday Lodge
Design of Storage Solutions

Bachelor's thesis 74 pages, appendices 16 pages
November 2020

The thesis consists of three parts: a written part, a research survey and a log cabin collection designed for Honkarakenne Oyj. The thesis examined the storage solutions for holiday lodges and the things affecting the need and solutions. Functional storage solutions as well as alternative solutions were considered in the design process of the log cabins.

The written part provided information on storage in holiday lodges and the factors affecting it. The survey provided information on the use and storage facilities of the holiday lodge. A sketch level plan of holiday lodges was designed for Honkarakenne. The result was new storage solutions suitable for small spaces.

Storage solutions for holiday lodges can also be implemented in many other ways. Research can be taken to a deeper level in terms of storage and commodity ratio research.

Key words: storage solution, storage facilities, holiday lodges, design

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	LÄHTÖTILANNE.....	7
3	SÄILYTTÄMISEN TEORIAA.....	8
3.1	Esineet ihmisen hyödykkeenä.....	8
3.2	Tavaran paljous taloudessa	10
3.3	Säilytys.....	12
3.4	Järjestys.....	15
3.4.1	Tavaroiden karsinta.....	16
3.4.2	Säilytyspaikat.....	16
3.4.3	Tavaroiden säilytystapa.....	17
3.5	Ilmiöt	21
3.5.1	KonMari-menetelmä	21
3.5.2	Japanilainen estetiikka	22
4	MITOITUS.....	23
4.1	Katsaus toteutuneiden säilytystilojen määrästä vapaa-ajan asunnoilla.....	26
5	KYSELYTUTKIMUS MÖKKIELÄMÄSTÄ.....	29
5.1	Tarkoitus	29
5.2	Tavoite	29
5.3	Kyselytutkimuksen tulokset ja vastauksien käsittely.....	30
5.3.1	Vapaa-ajan asunnon perustietoja.....	31
5.3.2	Vapaa-ajan asunnon käyttö.....	32
5.3.3	Tilat.....	35
5.3.4	Säilytystilat	36
5.3.5	Mökkiläisen suhde tavaroihin	40
5.3.6	Rutiinit	42
6	SUUNNITTELUPROJEKTI	43
6.1	Malli 60.....	45
6.2	Malli 50.....	48
6.3	Malli 40.....	49
	POHDINTA	54
	LÄHTEET.....	56
	LIITTEET	58
	Liite 1. Säilytyskalustesuunnitelmat	58
	Liite 2. Kyselytutkimuslomake	58

LYHENTEET JA TERMIT

Suuri ikäluokka	Sotien jälkeen syntynyt sukupolvi vuosina 1945–1950, jolloin syntyvyys oli korkeampaa
Milleniaalisukupolvi	Sukupolvi, joka on syntynyt vuosien 1982–2000 välillä
RT-kortti	Suunnitteluohjekokoelma ammattilaisille
kem ²	Kerrosala

1 JOHDANTO

Mökki, tuo rauhan tyyssija, jonne palataan aina. Vapaa-ajan asunto edustaa ihmiselle rauhaa ja pakopaikkaa, luontoyhteyden löytämistä ja vastapainoa arjen välttämättömille kiireille. Tänä vuonna, kun opinnäytetyötäni kirjoitin, sai mökki aivan uudenlaisen merkityksen eristäytymispaikkana. Globaalisti vaikuttanut koronapandemia sai mökkikaupan vilkkaaksi, ja useat viettivät enemmän aikaa mökeillä sekä niitä vuokrattiin ja ostettiin omaksi.

Jotta vapaa-ajan asunnolla elämä on helppoa ja huoletonta, pitää myös säilytystilojen tarjota asukkaalle helppo käyttö ja sopiva tila tavaroille. Tässä opinnäytetyössä pohditaan säilytystilan toimivuutta monesta näkökulmasta.

Vapaa-ajan asunnosta on löydyttävä tila asukkaiden lisäksi myös tavaroille. Tämän opinnäytetyön aihe käsittelee vapaa-ajan asuntojen säilytystiloja ja tietoa on ammennettu normaaleista kodeista ja asumisesta. Ihmisen toiminnot kuitenkin lähtökohtaisesti ovat samat mökillä sekä arjessa.

Kysymyksiä, joita tässä opinnäytetyössä pyritään pohtimaan ja vastaamaan niihin: mitkä ovat optimaalisia säilytysratkaisuja? Palvelevatko nykyiset säilytysjärjestelmät loppupeleissä käyttäjänsä? Miten määritellään toimiva säilytys ja kuinka paljon on riittävästi?

Opinnäytetyön tuloksena saatiin tutkimustietoa säilytystiloista ja siihen vaikuttavista asioista. Kyselytutkimuksella saatiin tietoa vapaa-ajan asuntojen omistajien esinesuhteesta ja sen yhteydestä säilytystilojen lisätarpeen kokemiseen. Tuloksena on myös mökkimallisto, joka koostuu kolmesta hirsirunkoisesta vapaa-ajan asunnosta. Mökkimallisto on suunniteltu Honkarakenne Oyj:n käyttöön ja on esitetty tässä opinnäytetyössä myyntikuvien tavalla.

2 LÄHTÖTILANNE

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on pohtia, tutkia ja kyseenalaistaa käytössä va-kiintuneiden säilytystilojen toimivuutta vapaa-ajan asunnolla sekä suunnitella säilytys- ja kiintokalusteratkaisuja pieniin vapaa-ajan asuntoihin. Säilytystiloja kaivataan usein vapaa-ajan asunnolle lisää, mutta mistä se johtuu?

Pienessä vapaa-ajan asunnossa kiteytyy parhaimmillaan olennaisin ja tätä lähdetään tavoittelemaan suunnittelulla. Suunnittelussa pyritään hukkatilan minimointiin ja tavoitellaan avaran tilan tuntua, niin että tilat ovat saumattomasti liitoksissa toisiinsa. Erityispiirteenä mökin suunnittelussa keskitytään saavuttamaan toimivat säilytysratkaisut, jotka mahtuvat pieneen tilaan. Luonnonläheisyys kuuluu osana mökkeilyyn ja yhteys pyritään luomaan näkymien maksimoinnin avulla suunnittelussa.

Huonejärjestystä on pyritty pohtimaan toiminnallisesta näkökulmasta. Apukeinona käytettiin kyselyä, jolla selvitettiin kuinka ihmiset liikkuvat tiloissa ja mitkä tilat liittyvät toisiinsa. Kyselyllä pystyttiin kartoittamaan suuntaa antavasti, kaivataanko vapaa-ajan asunnoille lisätilaa tavaroille ja minkä laatuista säilytystilan pitäisi olla.

Säilytystiloja tarkastellaan kehittämisen näkökulmasta ja nykyisiä ongelmia ratkoen. Tutkimusmenetelminä on käytetty havainnointia, tiedon keruuta eri lähteistä ja kyselyn toteutusta kohderyhmälle.

3 SÄILYTTÄMISEN TEORIAA

3.1 Esineet ihmisen hyödykkeenä

Kautta aikojen ihmiset ovat tarvinneet käyttöesineitä. Esineet ovat helpottaneet elämistä ja ne ovat toimineet työkaluina. Tänä päivänä tavaroiden tarkoitus on yhtä lailla helpottaa ihmisen arkea.

Ihmiset suhtautuvat tavaroiden hankintaan, omistamiseen ja säilyttämiseen eri tavoin. Vaikuttavia tekijöitä on monia. Täytyy muistaa, että suhtautuminen esineisiin on yksilöllistä. Käyttäytymisen yhdistäviä tekijöitä on havaittu, mutta esi-
nesuhde ei aina ole sidoksissa ikään tai statukseen.

Suhde tavaraan on muuttunut ajan myötä ja tulee muuttumaan jatkossakin. Esimerkiksi suuriin ikäluokkiin kuuluvilla on ollut lapsuudessa vahva kokemus pulasta. Pulaa oli lähes kaikesta. Usealla tämän ikäluokan henkilöllä suhde tavaraan ilmentyy keräämisenä ja omavaraisuuden ihannointina. Lisäksi kaiken olisi hyvä olla omaa. (Kivelä 2019.) Tästä voidaan päätellä, että lapsuuden kokemukset ohjailevat nykyistä suhdetta tavaraan.

Aiemmin tavaraa oli nykyistä vähemmän. Käyttötavarat ja -esineet olivat uniikkeja, jotka valmistettiin varta vasten. Suurin osa valmistettiin itse. Päätökset tavarankäytöstä piti tehdä paljon harkitummin kuin nykyään. Lisäksi tavarat olivat nykyiseen verrattuna paljon arvokkaampia, sekä kestäviä. Niitä ei vaihdettu, vaan ne käytettiin loppuun ja korjattiin tarvittaessa. (Wilska 2019.)

Milleniaalisukupolvi suhtautuu tavaroihin puolestaan eri tavalla. Useimmiten he eivät ole kiintyneet tavaroihin ja saattavat ihannoida pienempää tavaramäärää. Heillä yleisesti ottaen on ollut kaikki tarvittava lapsuudessaan. Tällä ikäluokalla yksittäiseen tavaraan ei synny niin suurta kiintymystä, kuin aikaisemmillä sukupolvilla. Osasyynä tälle käyttäytymiselle on myös tavaroiden massatuotanto. (Wilska 2019.)

Tällä hetkellä tavaraa ylituotetaan niin paljon, että osa uudesta myymättä jääneestä tavarasta poltetaan. Tähän syylistyvät erityisesti vaatteita valmistavat yritykset. (Virtanen 2020.) Tavarointa on helposti saatavilla ja halpaan hintaan. Tämä on vaikuttanut jokaisen ikäluokan kulutuskäyttäytymiseen ja tavarasuhtautumiseen. Persoonallisten ja kestävien tavaroiden löytäminen ei ole itsestään selvää. (Wilska 2019.) Tavaroin huono laatu johtaa suureen kulutukseen, koska edellisen hajoamisen tilalle hankitaan usein uusi.

Tavaroille suunnitellaan elinkaari ja tavarat valmistetaan kestäväksi tietty aika (Suomen ympäristökeskus 2013). Esineitä ei siis lähtökohtaisesti suunnitella kestäväksi ikuisesti. Lisäksi tuotteilla saattaa olla sellaisia ominaisuuksia, että ne on suunnitellusti tehty vanhenemaan ja menettämään käyttökelpoisuutensa ennenaikaisesti, ennen kuin kuluttaja on ehtinyt käyttää sitä loppuun (Sihvonen 2014, 46).

Tavarasuhteet alkavat jo lapsena. Lapset eivät välttämättä kiinnity leluihinsa entiseen tapaan. Tähän vaikuttaa mm. kuinka lapsi opetetaan suhtautumaan tavaroihin. Esimerkiksi kotona voidaan opettaa lapsi luopumaan vanhasta lelusta, jotta hän saa uuden tilalle. Tämä ei kuitenkaan vähennä tavaramäärää, eikä varsinkaan kulutusta. (Wilska 2019.) Lisäksi jo kotona opitaan käyttäytymismalleja siitä, kuinka tavaroita kerätään, kierrätetään ja järjestetään.

Tällä hetkellä eletään länsimaisen kulutuskulttuurin kulta-aikaa. Markkinointi liettosoo kulutuskäyttäytymistä. Tavarointa voidaan hankkia siinä uskossa, että elämänlaatu tulee parantumaan hankinnan jälkeen. Hankinnoissa halu voi mennä tarpeen edelle ja tämä ruokkii tavarapaljoutta. (Wilska 2019.)

Ihminen kiintyy helposti esineisiin, jos niillä on tarina. Tavaroihin liittyy vahvoja muistoja ja sitä kautta niihin muodostuu tunnesiteitä. (Gronow 2019.) Henkilökohtaisista tavaroista on kaikista vaikein luopua (Conran 2011). Tällaisia voivat olla esimerkiksi valokuvat ja lahjat. Esineet yhdistävät ihmisiä, mutta samalla luovat uniikkia identiteettiä. Tavarat ilmentävät omaa persoonallisuutta ja tyyliä asunnossa.

Suhde tavarahan on siis ristiriitainen. Tavarat herättävät sekavia tunteita, niin hyvässä kuin pahassa. Tavaroiden tarkoitus on helpottaa arkea. Kinnusen (2018) mukaan tavarat pitävät meistä huolta, mutta myös tavarat tarvitsevat meidän huolenpitoamme. Hänen mukaansa hoivasuhde voi kallistua myös päälaelleen tavaramäärän ottaessa hallinnan elämässä (kuva 1).

Henkinen pahoinvointi voi ajaa tavaroiden keräilyyn, joka johtaa liian suureen tavaramäärään ja niiden hallitsemattomuuteen. Asunnoissa liian suuret tavaramäärät aiheuttavat yhä useammin paloturvallisuusriskin ja pelastuslaitos joutuu puuttumaan tilanteeseen. Viranomaisilla voi kulua tapausten selvittelyyn kuu-kausia, jopa vuosia. (Lötjönen 2014.)

KUVA 1. Tilanne, jossa tavarat ovat ottaneet ylivallan (Kuva: pixabay.com)

3.2 Tavarahan paljous taloudessa

Pyrkimys rajata tavarat tarpeellisuuden mukaan, herää kysymys siitä mikä on tarpeellista (Gronow 2019). Mikä on tarpeeksi ja voidaanko sitä määrittää? Suomalaiset omistavat paljon tavaraa, vaikka jo murto-osalla siitä määrästä tulisi

toimeen. Suomalaisperhe omistaa keskimäärin 10 000–50 000 tavaraa (Kinnunen 2017, 7). Yksittäinen länsimainen ihminen omistaa 1000–5000 tavaraa (Keränen 2013, 30). On kuitenkin mahdollista selvittää paljon pienemmällä määrällä, sillä ihminen tarvitsee vähän tullaksemme toimeen. Etenkin vapaa-ajan asunnolla. On tutkittu että 250 tavaraa on tarpeeksi (Kinnunen 2017). Voidaan olettaa, että tavaramäärä vakituisella asunnolla ja vapaa-ajan asunnolla ovat liitoksissa toisiinsa. Tästä päätellään, että myös vapaa-ajan asunnolla on suhteellisesti paljon tavaraa.

Suunta on kääntymässä tulevaisuudessa ja ihmisten materialismi on muuttumassa pienempään suuntaan. Määrän sijaan tullaan panostamaan laatuun (Wilska 2015). Näyttää siis siltä, että kulutuskulttuuri on laskussa ja on tultu tietoisemmiksi valintojen vaikutuksista.

Laatua voidaan määritellä monella eri tavalla. Tuotteen laatu voi muodostua valmistus-, suunnittelu-, asiakas-, ympäristö- ja raaka-ainekeskeisesti tai niiden yhdistelmistä. Lisäksi laatu voi merkitä eri asioita ihmisten välillä. Yksi voi arvostaa hyödykkeen kestävyyttä, toinen turvallisuutta ja kolmas kotimaisuutta ja niin edelleen. (Kiviranta 2018.)

Tavarat vaikuttavat myös yhteiskunnallisella tasolla. Tavarapaljous ei ole yksittäisten talouksien ongelma, vaan tavarat muodostuvat ongelmaksi myös kierrätyskeskuksissa, varastoissa ja viime kädessä kaatopaikoilla. (Kinnunen 2017, 7.) Tavarat täyttävät siis hiljalleen kirjaimellisesti joka paikan, minkä vuoksi tavarahanat täytyisi saada kiinni.

Esinemaailman tilantarpeen näkökulmasta, kaikki edellä käsitellyt asiat vaikuttavat epäsuorasti ja suorasti säilytystiloihin, jota irtaimiston säilytys vaatii. Tavaroiden järjestämiseen, karsimiseen, varastointiin ja kierrättämiseen menee aikaa. Loppupeleissä tavarat vievät paljon aikaa ja energiaa. Jos ihminen omistaisi vain välttämättömimmän, olisiko ihminen onnellisempi?

3.3 Säilytys

Suomalaisissa kodeissa hieman yli puolessa koetaan olevan liian vähän säilytystilaa. Eri asuntotyyppien välillä on poikkeuksia, mutta noin 60 % kerros- ja rivitaloasunnoissa asuvista kokee säilytystilat riittämättöminä. (Keränen 2013, 30.) Puhutaan suunnilleen samaa kokoluokkaa edustavista asunnoista, kuin tässä opinnäytetyössä suunniteltavat vapaa-ajan asunnot ovat. Tätä samaa linjaa myötäilee myös tämän opinnäytetyön ohella toteutettu kysely mökkielämästä (liite 2). Vastaajista n. 55 % toivoi säilytystilaa lisää vapaa-ajan asunnolle ja lisäksi n. 15 % toivoi ehkä lisää säilytystilaa (kuvio 11).

Kulutustottumus näkyy tilan puutteena. Säilytystilaa kaivataan lisää, kyseenalaistamatta sitä, mikä on tarpeellisinta säilyttää. Säilytystiloja suunnitellessa ihmillisyyttä ei saa kuitenkaan unohtaa. On tärkeää jättää jonkin verran säilytystilaa myös tunne-esineille ja muille määrittelemättömille tavaroille.

Mökille ominainen piirre on sen pieni koko, jossa kiteytyy ristiriita ylenpalttisuudesta ja niukkuudesta (Ellrichshausen 2017, 75). Mökki voi olla kaikkea tätä yhtä aikaa, edustaa ääripäätä tai sijoittua johonkin näiden välimaastoon. Oli vapaa-ajan asunnon varustelutaso millainen tahansa, säilytysratkaisut eivät merkittävästi poikke perinteisen asunnon säilyttämisestä. Vapaa-ajan asunnolla tarvitaan tilaa osittain samoja toimintoja ja tavaroita varten kuin kotona, mutta suppeammassa mittakaavassa.

Säilytysratkaisuiden tärkeys ja toimivuus korostuu etenkin pienissä tiloissa. Koko vapaa-ajan asunnon toimivuuden näkökulmasta säilyttämisen on hyvä mahtua pieneen tilaan ja palvella tarkoituksenmukaisesti, kuitenkin niin että säilytystilaa on riittävästi. Kun ei haluta tinkiä toimivuudesta, täytyy panostaa säilytysratkaisuiden suunnitteluun. Vapaa-ajan asunnon ominainen pieni koko koetaan haastavana saada kaikki haluttu mahtumaan tilaan.

On hyvä määrittää, mitkä tavarat voi säilyttää pidempiaikaisesti ja mitkä sijoitellaan palvelemaan päivittäistä käyttöä. Tämä luo myös loogista tavaroiden järjestystä ja tuo lisätilaa hyödyllisille esineille, joille on useammin käyttöä.

Vapaa-ajan asunnon säilytys toiminnallisena piirteenä on tärkeässä roolissa. Säilytystilojen kuuluu sijoittua asunnossa sinne, missä sitä tarvitaan, niin että tavarat pystytään sijoittamaan asunnossa toiminnallisten tarpeiden mukaan. Oikein sijoittelu ja optimaaliset ratkaisut tuottavat sujuvaa tavaroiden käyttöä ja järjestystä.

Ei ole olemassa täysin oikeaa tapaa säilyttää tavaroita, mutta väärin tavaroita voidaan säilyttää. Säilytystilan ilmanvaihto täytyy olla riittävä, jotta tilassa säilytettävät tavarat eivät pääse homehtumaan (Ympäristöministeriö 2010). On tärkeää, että säilytystila palvelee käyttäjää optimaalisesti. Lähtökohtia ja tarpeita on niin monia, että yhtä tyyliä ei voi määrittää kaikille sopivaksi. Tästä huolimatta asuntojen säilytyskalusteet noudattavat tiettyä kaavaa ja ovat standardisoituja (Rakennustieto 2010, 35).

Toimiva säilytysratkaisu auttaa käyttämään tilaa tehokkaammin ja tekee siitä toimivan. Säilytystilaa ei voida kuitenkaan määräänsä enempää järjestää mihinkään tilaan. Tila on rajallista, eikä koko tilaa voi käyttää säilyttämiseen.

Mitataanko säilytysratkaisun toimivuutta sillä, kuinka paljon sinne mahtuu tavaraa? Vai mitataanko säilytysratkaisun toimivuutta sillä, kuinka helposti tavarat sieltä saa esille ja takaisin paikalleen? Peruseriaate kaikessa tavaroiden säilyttämisessä on sama. Säilyttämisellä pidetään huolta tavaroiden tilasta.

Se miten, kuinka paljon ja missä tavaroita säilytetään, vaikuttavat tilan ulkonäköön ja sen tunnelmaan. Säilytystilat kuuluvat sisustuksen kokonaisuuteen olennaisena osana (Conran 2011, 11). Säilytystiloilla pystytään vaikuttamaan, paljonko esineitä halutaan näyttää, ja paljonko kätkeä katseilta piiloon (kuva 2).

KUVA 2. Vaatteet ja asusteet siistissä järjestyksessä avoimessa säilytysjärjestelmässä (Kuva: oikeudet omistaa Sovella-säilytysjärjestelmä Treston Oy, n. d.)

Hyvän ja toimivan säilytystilan salaisuus on sen helppoudessa. Silloin säilytystila on toimiva, kun tavarat saa helposti käyttöön ja takaisin paikalleen käytön jälkeen. Näin tavarat on helppo pitää järjestyksessä, ilman mitään ylimääräistä ponnistelua.

Ihanteellinen tilanne olisi, jos vapaa-ajan asunnossa pystytään järjestämään vaatteiden ja asusteiden säilytys vaatehuoneessa tai kaapissa. Suurien tekstiilien, kuten patjojen, mattojen ja peittojen säilytys onnistuu parhaiten vaatehuoneessa. Lisäksi on helppo säilyttää ulkoilu- ja kausivaatteet sekä jalkineet vaatehuoneessa tai komerossa. Harrastusvälineiden säilytykselle on hyvä järjestää tilaa komerossa, vaatehuoneessa tai varastossa. (Rakennustieto 2010, 44.)

Mökillä on usein lisäksi säilytystilaa ulkorakennuksessa kuten varastossa, vajasassa, aitassa, liiterissä tai vastaavassa. Niissä säilytetään viileään tilaan soveltuvia tavaroita kuten harrastusvälineitä, pihatöiden kalustoa, pihakalusteita sekä polttopuita.

3.4 Järjestys

Järjestyksen hallintaan ei ole oikeaa eikä väärää tapaa, mutta on olemassa sitä helpottavia asioita. Kun tavarat organisoidaan lajin mukaan, ja säilytetään samassa paikassa, saa paremman käsityksen siitä, kuinka paljon kyseisiä tavaroita omistaa. Silloin pystyy näkemään kaikki saman tavaralajin edustajat samalla kertaa ja hahmottamaan kokonaisuuden paremmin.

Jos järjestyksen pito on suunniteltu liian hankalaksi ja se on vaikea omaksua, ei sellaisesta säilytysratkaisusta ole todellista hyötyä (Porcelli 2009, 11). Silloin tavarat todennäköisesti on sijoitettu väärin ja lopputuloksena jäävät lojumaan ja aiheuttavat sotkua. Lisäksi jos säilytystilat eivät vastaa tarvetta, on ratkaisut mietittävä uudelleen. Nykyään on mahdollista saada myös ammattijärjestäjien apua tavaroiden järjestelyyn.

Sotku on suhteellista, joku voi kerätä luontaisesti vähän tavaroita, kun toinen taas pitää niiden keräämisestä. Suurin osa sijoittuu johonkin näiden väliin. (Conran 2011.) On vaikeaa, jopa mahdoton määrittää mitä järjestys kenellekin tarkoittaa. Jokaisella on oma ihanteellinen elämäntyylinsä ja se on tärkeintä, että jokainen voi tavoitella oman mieltymyksen saavuttamista.

Vapaa-ajan asunnolle kuljetetaan kerrallaan suhteellisen paljon tavaroita, jotka koostuvat käyttötavaroista, vaatteista, ruuasta ja harrastusvälineistä. Tälle kaikelle on hyvä löytyä oma tilansa, joka on helposti käytettävissä. Muuten tavarat voivat jäädä lojumaan koko mökillä vietetyksi ajaksi ja aiheuttaa sekasotkua.

Voidaan pitää jonkinlaisena totuutena sitä, että turhan romun säilöminen vie liikaa tilaa hyödyllisiltä käyttöesineiltä (Conran 2011). Kaaoksessa tavaroita katoaa ja unohtuu tavarapaljouteen. Silloin on paljon hankalampi hahmottaa, mitä omistaa ja mistä löytää tarvitsemansa tavarat. Tällaisessa tilanteessa saatetaan hankkia sama tavara useaan kertaan, jos edellistä ei löydy.

Lisäksi suuren tavaramäärän viedessä paljon tilaa, se myös kuormittaa ajallisesti. Järjestely, lajittelu, siivous ja tavaroiden ylläpito vie paljon enemmän aikaa, kuin

pienempi määrä. Kun tila on järjestyksessä ja säilytysratkaisut ovat toimivia, mielellin voi paremmin. Tärkeimmät esineet pääsevät paremmin oikeuksiinsa siistissä asunnossa (Conran 2011, 20).

Tavaraa on silloin liikaa, jos ei tiedä mitä kaikkea omistaa. Tavaroiden kertyminen ja osa unohtuu kaappien perälle. Jos saman lajin tavaroita sijoittuu useampaan paikkaan asunnossa, on vaikea muistaa kaikki ja hahmottaa kokonaisuus, kuinka paljon mitään omistaa. Kaappien perälle on vaikea nähdä, jos kaapit ovat ääriään myöten täytetty.

3.4.1 Tavaroiden karsinta

Jos päädytään karsimaan tavaroita järjestyksen saavuttamiseksi, tavaroiden karsiminen täytyy suorittaa vastuullisesti. Käyttökelpoiset tavarat kuuluu laittaa kiertoon, niin että joku muu voi vielä käyttää ne loppuun. Loput käyttökeltottomat tavarat kuuluu kierrättää asianmukaisesti. Jatkossa uusien tavaroiden hankintaan kannattaa käyttää harkintaa ja aikaa. Karsintaa tehdessä ja järjestystä luodessa pyrkimys pysyvään ratkaisuun ja kestävyys on hyvä päämäärä. Tällaisen prosessin aikana on hyvä tulla tietoisemmaksi omasta kulutuskäyttäytymisestä ja sen vaikutuksista, sekä pohtia omia tottumuksia.

Tavaroita voi käydä läpi lukemattomilla eri tyyleillä. Edempänä tullaan kertomaan KonMari-menetelmästä, jossa tavarat käydään läpi yksi kerrallaan ja karsitaan tunteen perusteella. Muissa tyyleissä karsimisen voi tehdä esimerkiksi sen perusteella, koska tavaroita on viimeksi käytetty, missä kunnossa tavarat ovat tai kuinka hyödyllisenä tavarat koee. Jokainen voi löytää itselleen parhaaksi sopivan tyylin.

3.4.2 Säilytyspaikat

Säilytyspaikkojen valinta on helpompaa, kun turhaksi todetut tavarat on jo karsittu. Näille tavaroille valitaan paikat sen mukaan, kuinka usein mitään tavaraa

käytetään ja miten niihin päästään mahdollisimman helposti käsiksi. Kuten ruokailu- ja ruuanvalmistusvälineiden, hygieniatuotteiden, saippuoiden, hammaspesutarvikkeiden sekä vaatteiden kuuluu olla helposti saatavilla. (Conran 2011, 27.)

Kaikki päivittäistavarat pitää sijoittaa käden ulottuville, helppoihin säilytyspaikkoihin, kuten vetolaatikoihin, hyllyille ja telineisiin. Päivittäin käytettävät tavarat on hyvä säilyttää paikoissa, joissa niitä käytetään. (Conran 2011, 27.)

Vapaa-ajan asunnolla säilytyspaikkoja pohtiessa täytyy ottaa huomioon mitä mökillä halutaan säilyttää vakituisesti ja mitä sinne kuljetetaan joka kerta mukana. Kuten jääkö ruokatarvikkeita mökille poissaolon ajaksi ja kuinka säilytys voidaan toteuttaa niin, ettei haittaeläimet pääse säilytyspaikkaan? Kuljetetaanko hygieniatuotteet aina mukana vai voisiko niitä säilyttää vapaa-ajan asunnolla valmiiksi? Kuinka paljon vapaa-ajan asunnolla säilytetään liinavaatteita ja nukkumistarpeita mahdollisten vieraiden varalle? Onko vapaa-ajan asunnolla oma pyykkihuolto vai kuljetetaanko puhdasta ja likapyykkiä mukana?

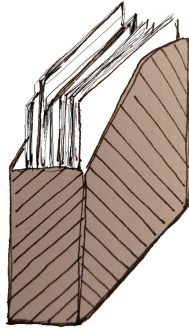
Vapaa-ajan asunnolla säilytetään pitkäaikaisesti myös tavaroita, jotka eivät ole jokapäiväisessä käytössä kuten puita, kausitavaroita, mökin huoltoon liittyviä tavaroita ja harrastusvälineitä. Nämä sijoitetaan toisaalle, mistä ne saa helposti tarvittaessa, mutta eivät vie tilaa tiheämmin käytössä olevilta tavaroilta.

Aihetta tutkiessa on havaittu toistuvasti, että vapaa-ajan asunnolle usein kulkeutuu tavaroita, joita vakituisella asunnolla ei ole käytetty tai ovat siellä todettu tarpeettomaksi (kuvio 13). Vapaa-ajan asuntoa saatetaan pitää jonkinlaisena välietappina, ennen kuin tavaroista pystytään luopumaan. Vapaa-ajan asuntoa saatetaan pitää myös kodin säilytystilan jatkeena.

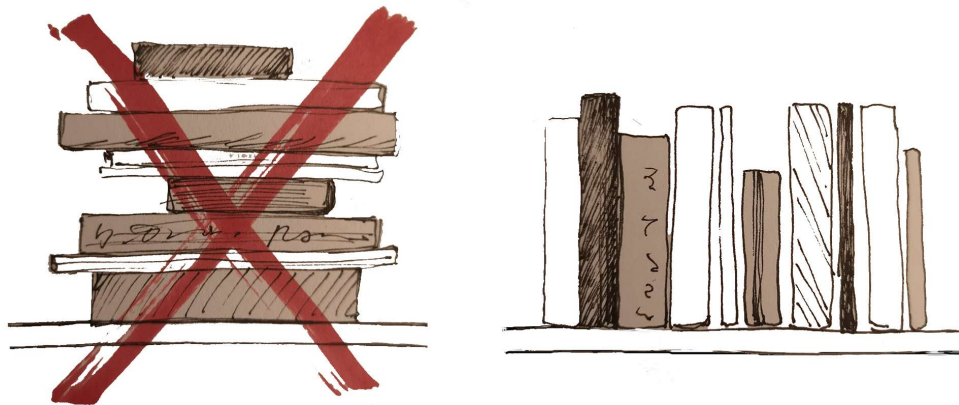
3.4.3 Tavaroiden säilytystapa

Tällä hetkellä käytössä olevat säilytystavat eivät aina palvele säilytystilan koko kapasiteetin hyödyntämistä. Tätä voidaan kehittää muuttamalla säilytystapaa.

Usein tavaroita pinotaan päällekkäin. Tehokkaampi tapa on säilyttää tavarat vierekkäin, näin säästää tilaa (Kondo 2011, 155). Jos tavarat pinotaan päällekkäin (kuva 4), alimmaisista on vaikea saada ja tavaroita joutuu levittämään.

KUVA 3. Papereiden säilytys pystyasennossa (Kuva: Senja Törmä)

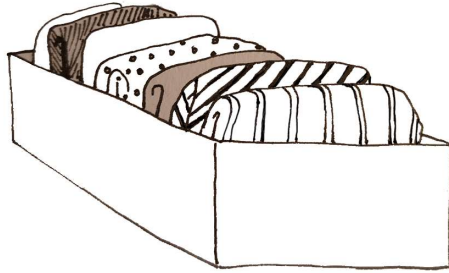

KUVA 4. Kirjojen optimaalinen säilytysasento (Kuva: Senja Törmä)

Perinteisiä standardisoituja säilytyskalusteita pystytään hyödyntämään tehokkaammin ottamalla käyttöön uusia tapoja tavaroiden järjestämiseen. Kuten irrallisten laatikoiden lisääminen hyllyille (kuva 3), sen sijaan että säilyttäisi tavaroita suoraan hyllyllä. Tämä mahdollistaa samankaltaisten tavaroiden säilyttämisen samassa paikassa ja niiden yhtäaikaisen tarkastelun.

Esimerkiksi silloin kun vaatteet pinotaan päällekkäin ja halutaan vaatepinosta tietty vaatekappale, koko nippu joudutaan siirtämään päältä sivuun. Jos vaatekappale vain vedetään pinosta, todennäköisesti koko pino hajoaa ja vaatekaappi jää epäjärjestykseen. Pinoamisen sijaan, vaatteet voi taitella pystyasentoon ja

laittaa laatikoihin (kuva 5) (Kondo 2011, 155). Tämä auttaa näkemään helpommin kaikki vaatteet kerrallaan. Näin mikään vaatekappale ei pääse unohtumaan vaatekaapin perälle.

KUVA 5. Vaatteiden säilytys pystyasennossa (Kuva: Senja Törmä)

Pystyasennossa säilytetyt tavarat (kuva 3 ja 5) pysyvät siististi säilössään, vaikka osaa tavaroista käytettäisiin. Pystyasennossa säilytetyt tavarat vievät vähemmän tilaa. Kaikkien vaatteiden tai tavaroiden ei suinkaan kuulu mahtua yhteen laatikkoon, vaan laatikoita voi olla useampia.

Toinen jo hyväksi todettu säilytystapa vaatteille on niiden ripustaminen tankoon. Vaatteet nähdään näin yhdellä silmäyksellä. Haasteeksi ripustamisessa voi muodostua liika vaatemäärä, joka yritetään säilyttää samassa vaatetangossa. Tällöin vaatteita ei pystytä näkemään kerralla koska vaatteet ovat liian tiiviisti ja henkareiden siirtely on mahdotonta. Ainoa keino saada tämä säilytystapa toimivaksi on karsia ja säilyttää sopiva määrä vaatekappaleita samassa tangossa. Hyvänä puolena on, että vaatetangossa säilytys pitää vaatteet rypyttöminä sekä vaatteet ilmavassa tilassa.

Tällä tavalla rohkeammat sisustajat voivat esitellä kauniita vaatekappaleitaan ripustamalla ne näkyvälle paikalle. Tavaroiden säilytyksen ei tarvitse aina sijoittua ovien taakse vaan se voi olla leikkisää, kokeilevaa jopa inspiroivaa, niin että hyödykkeet nähdään (kuva 2).

Voidaan käyttää myös kiintokalusteita, joissa on ulosvedettävät laatikot, jolloin irrallisia laatikoita ei tarvita (kuva 6). Tämä on säilytysratkaisuista paras vaihtoehto uudiskohteisiin tai silloin, kun kiintokalusteet uusitaan tai vapaa-ajan

asunnolle suunnitellaan lisäsäilytystilaa. Laatikon kapasiteetti pystytään hyödyntämään tehokkaammin, kuin hyllytila. Laatikko pystytään vetämään ulos kalusteesta, toisin kuin hylly.

Joidenkin perinteisten tavaroiden säilytystapa on vakiintunut. Tällaisia ovat astiat, vaatteet ja liinavaatteet. Näiden tavaroiden säilyttämiseen tarkoitettut kaapistot ovat yleensä vakiomittaisia kiintokalusteita. Vaate- ja liinavaatekaapit ovat melko syviä. Tämän takia kaappien perälle voi piiloutua ja unohtua tavaroita. Vierekkäin säilyttäessä, laatikoissa olevat tavarat saa helposti esille, niin ettei kaapin perälle jää mitään (Kondo 2012/2015, 78).

KUVA 6. Saman lajin tavarat säilytyskalusteessa, jossa on ulosvedettävät laatikot (Kuva: Senja Törmä)

Tällä tavalla koko säilytystilan kapasiteetti saadaan hyödynnettyä tehokkaammin ja käyttäjän tavarat pääsevät paremmin esille. Mitään ei jää näkemättä, koska kaapissa ei ole hankalia vaate- tai tavarapinoja peittämässä näkyvyyttä.

3.5 Ilmiöt

3.5.1 KonMari-menetelmä

Tässä opinnäytetyössä on käytetty muun muassa KonMari-metodin oppeja. KonMari-metodi on kotoisin Japanista ja sen on kehittänyt Marie Kondo. Siitä on tullut supersuosittu ympäri maailmaa. Metodin viehätysvoima perustuu omien tavaroiden hallintaan. Esineitä karsitaan metodin avulla ja valitut tavarat järjestetään tietyllä tavalla. Menetelmän mukaan järjestelyongelmia ei enää ole, kun sen kerran tekee perusteellisesti. Menetelmän avulla järjestyksen ylläpito on helpompaa jatkossa.

Tavaroiden lajittelu ja karsiminen tässä menetelmässä on tunnepohjaista. Kondon (2012/2015, 51) mukaan järjestyksen tärkein osuus on valita vain iloa tuottavat tavarat, jotka halutaan säilyttää. Menetelmässä jokaisen tavarana ja esineen kohdalla kysytään tuoko se omistajalleen iloa. Jos näin on, tavara saa jäädä. Loput iloa tuottamattomat tavarat saavat lähteä ja niitä kiitetään. Järjestelyyn ryhtyminen vaatii omistautumista ja tietyn asenteen omaksumista. Koko prosessi saattaa viedä aikaa noin puoli vuotta. Toisilla vähemmän, toisilla enemmän. Käydäänhän siinä kaikki tavarat yksitellen läpi.

KonMari-menetelmässä järjestelyyn kuuluu neljä pääsääntöä. Ne ovat: taittele, aseta pystyyn, sijoita yhteen paikkaan ja jaa säilytystila neliskulmaksiin osiin (Kondo 2012/2015, 77). Yhden lajin tavarat kerätään kerralla samaan paikkaan, käydään läpi ja karsitaan. Ne tavarat, jotka saavat jäädä järjestetään niille annetuille paikoille.

Kondo (2011, 52) painottaa, että järjestelyyn ryhtyessä ei kuulu käydä asioita läpi sijainnin mukaan. Kaikki tavarat on tärkeää käydä läpi lajin mukaan. Jos esimerkiksi käydään yksi vaatekaappi kerrallaan läpi ja järjestetään se, on todennäköistä, että jostain muualtakin löytyy vielä vaatteita. Silloin yhden tavaralajin hallinta ja säilyttäminen yhdessä paikassa on mahdotonta.

Menetelmä sallii ja kannustaa luopumaan myös syyllisyyttä tuottavista esineistä. Kuten lahjaksi saaduista tavaroista, joilla ei ole todellista käyttöä tai ne eivät

tuota iloa. Päinvastoin saatetaan potea kovaakin syyllisyyttä aikeista luopua lahjaksi saadusta tavarasta. Näin jäljelle jää vain ne esineet, joita oikeasti tarvitsee ja jotka antavat iloa.

Kun järjestelyprosessi on käyty kokonaisuudessaan läpi, ihmisen ympärillä on paljon enemmän iloa tuottavia tavaroita, eikä kaappien perällä enää kummittele ahdistavia esineitä. Tavarat ovat helpommin ulottuvilla ja palvelee käyttäjänsä.

3.5.2 Japanilainen estetiikka

Tähän opinnäytetyöhön on otettu vaikutteita japanilaisesta estetiikasta. Tämä on mielenkiintoinen näkemys vanhojen perinteisten säilytysratkaisujen rinnalle. Japanilaisessa ja suomalaisessa estetiikassa on paljon samoja vaikutteita yksinkertaisuudesta ja vaatimattomuudesta.

Japanilainen perinteinen estetiikka käsittää viimeistelemättömyyttä, koristeellisuutta, askeettisuutta ja niiden yhdistelmiä. Kauneutta löydetään kaikkialta. Japanilainen arkkitehtuuri on selkeää ja käytetyt värit ovat hyvin hillittyjä. (Rissanen 2009, 12.) Tämä näkyy tehdyissä vapaa-ajan asuntojen suunnitelmissa selkeissä linjoissa ja yksinkertaisissa yksityiskohdissa. Säilytettävät tavarat saavat näkyä suunnitelmien säilytyskalusteissa, eikä kaikkia pyritä saamaan piiloon.

Japanissa on sanonta, ettei ihminen tarvitse seisomiseen enempää kuin puolet tatamimatosta ja nukkumiseen koko maton. Sanonnalla viitataan ihmisen pärjäävän vain välttämättömimmällä. (Rasi 2016.) Tätä periaatetta on pidetty suunnittelutyön kulmakivenä vapaa-ajan asuntomallistoa suunnitellessa.

4 MITOITUS

Mitoituksen avulla pyritään saavuttamaan asunnossa tarvittava vähimmäismäärä säilytystilaa. Säilytystilan riittävyyden määrittäminen ei ole yksiselitteistä, koska tarpeessa on yksilöllisiä eroja. Käytettävissä oleva tila säilytystä varten harvoin vastaa tarvetta. Säilytystilan määrä tulee suhteuttaa ruokakunnan kokoon. (Rakennustieto 2010, 44.) Lähtökohtana tavaramäärä tulisi suhteuttaa säilytystilaan, eikä säilytystila tavaramäärään.

Rakennustieto Oy:n kustantama ohjekortisto RT-kortisto ohjeistaa hyvän asumisen lähtökohtien saavuttamiseen. Asuntosuunnittelun ohjeita voidaan soveltaa kaikkiin asumiseen tarkoitettuihin uudisrakennuksiin. (Rakennustieto 2010, 7.) Vapaa-ajan asunnon säilytystilan mitoituksessa on tässä opinnäytetyössä sovellettu asuinrakennuksessa käytettyä RT-ohje mitoitus tapaa.

Mitoitukseen annetut ohjeet RT-korteissa perustuu toiminnan tarvitsemaan tilaan, liikkumisen tarvitsemaan tilaan, kalusteen viemään tilaan ja sen käytön ja siivouksen tarvitsemaan tilaan. (Rakennustieto 2010, 5, 44).

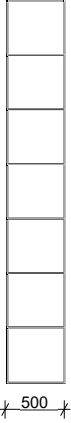

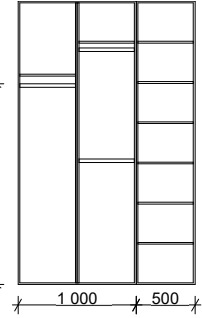
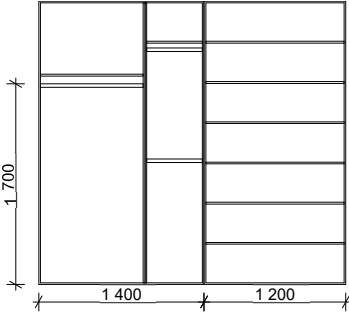
RT-ohjekorteissa on määritetty asuntosuunnittelun vähimmäistaso. Ohjekorteissa annetaan suositus säilytystilantarpeen minimistä ja maksimista, joka on esitetty seuraavassa taulukossa (taulukko 1).

TAULUKKO 1. Säilytystilantarve (Rakennustieto 2010, 45).

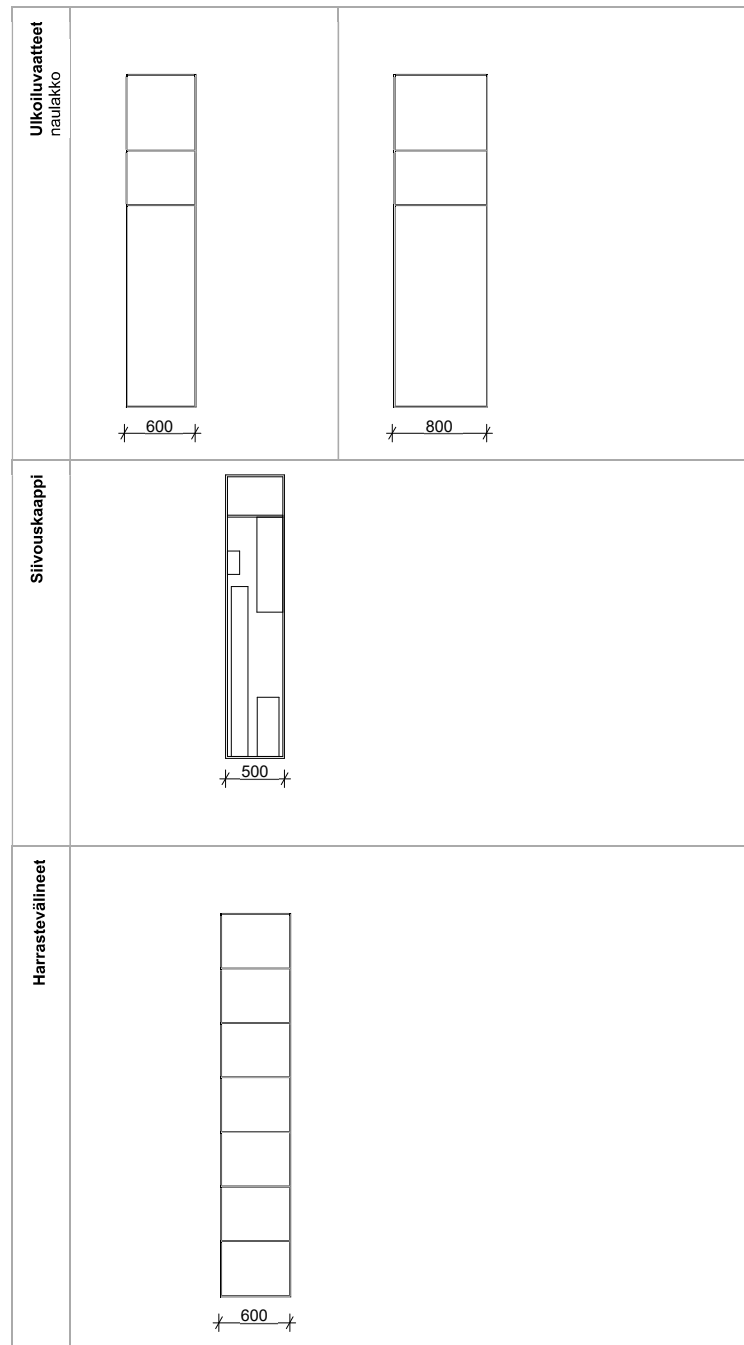
Talous	Liina-vaate	Vaatteet	Ulko-vaatteet	Siivous	Urheiluvälineet	Yhteensä
henkilömäärä	hyllykomero	tanko- + hyllykomero	naulakko + hyllykomero			mm
1...2	500...600	1000...1400 + 500...1200	600...800	500	600	3700...5100
2...4	600	1200...2400 + 1200...2400	800...1200 + 400	500...600	600...1000	5300...8600
4...6	600...1200	1800...3600 + 1800...3600	1200...1400 + 600	600...800	1000...1200	7600...12 400

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan lähtökohtaisesti pieniä vapaa-ajan asuntoja, joiden säilytyskalusteiden mittojen tarkastelu on rajattu kokoluokan mukaan. Taulukosta 1. nähdään kuitenkin vertailuna isompien asuintilojen mitoitus suosituksia henkilömäärään perustuen (taulukko 1).

Seuraavassa osassa on esitetty ohjekortin mitoituksen minimi- ja maksimisuositus 1–2 hengen asuntoon, kuvittamalla säilytyskalusteiden mitat (kuvio 1) taulukon 1. mukaan. Kuviosta nähdään, että säilytystilan koossa voi olla suuriakin vaihteluita.

	Mitoitus vähimmillään: (suositus)	Mitoitus suurimmillaan: (suositus)
Linavaatteet hyllykomero	 <p>500</p>	 <p>600</p>
Vaatteet tankkokeri + hyllykomero	 <p>1700</p> <p>1000</p> <p>500</p>	 <p>1700</p> <p>1400</p> <p>1200</p>

KUVIO 1. 1–2 hengen asuintilan säilytystarpeen mitoitus minimissään ja maksimissaan. (Rakennustieto 2010, 45).

Vapaa-ajan asunnolla voi olla vaatehuone muun säilytystilan lisäksi, tai korvaimassa osaa siitä. Säilyttäminen voidaan keskittää vaatehuoneen avulla, jos säilytystilaa on vaikea muuten sijoittaa asuntoon riittävää määrää.

Keittiön mitoitus

Keittiön toimivuuden kannalta oikea mitoitus on ensisijaisessa asemassa. Näin varmistetaan, että kaikelle toiminnalle ja säilyttämiselle on riittävästi tilaa. Keittiössä on oltava tilaa monentyyppiselle säilyttämiselle, kuten astioille, ruoanlaittovälineille sekä ruuan kuiva- ja kylmäsäilyttämiselle. Mitoituksessa täytyy ottaa huomioon sopivat etäisyydet eri toimintojen välillä. Seuraavassa taulukossa on esitetty henkilömäärään perustuva mitoitus keittiökalusteille.

TAULUKKO 2. Säilytykseen tarvittava kaappimäärä keittiössä (Rakennustieto 2010, 15).

Talous	Säilytystila	Ruoka	Astiat		Välineet	Yhteensä
henkilömäärä		kuivasäilytys	ruoanvalmistus	ruokailu	ruoanvalmistus ja ruokailu	mm
1...2	seinäkaappi	800		1000		1800
	hyllykaappi		800			800
	laatikosto				400	400
	vastaava hyllypituus	3200	1600	4000		8800
2...4	seinäkaappi	800...1200		1000...1400		1800...2600
	hyllykaappi		800...1200			800...1200
	laatikosto				400...800	400...800
	vastaava hyllypituus	3200...4800	1600...2400	4000...5600		8000...12800
4...6	seinäkaappi	1200		1400...1800		2600...3000
	hyllykaappi		1200			1200
	laatikosto				800	800
	vastaava hyllypituus	4800	2400	5600...7200		12800...14400

Taulukossa 2. esitettyjen säilytyskaappien lisäksi keittiöön tarvitaan tilaa laskutasoille sekä pienkoneille, joita mökille halutaan, kuten jääkaappipakastimelle, liedelle, uunille ja astianpesukoneelle.

4.1 Katsaus toteutuneiden säilytystilojen määrästä vapaa-ajan asunnoilla

Tässä osassa tarkastellaan vapaa-ajan asuntojen toteutunutta säilytystilan määrää yleisellä tasolla. Kohteita tutkittiin havainnoimalla ja kohteet valikoituivat

etuovi.com myytävien loma-asuntojen joukosta. Säilytystilojen kokoa on verrattu RT-korttien antamaan suositukseen ja pohdittiin, toteutuvatko suositukset.

Tutkitut vapaa-ajan asunnot olivat kokoluokaltaan 30–80 m² kokoisia. Joukkoon valittiin ainoastaan alun perin varsinaiseen vapaa-ajan asumiseen suunniteltuja rakennuksia.

Tarkastelussa havaittiin, ettei merkittävän suuressa osuudessa rakennetuissa vapaa-ajan asunnoissa tällä hetkellä saavuteta edes minimisuosituksen määrää säilytystilojen osalta. Mitä pienempi vapaa-ajan asunto oli kyseessä, sen vähemmän säilytystilaa oli. Tarkastelussa havaittiin, että säilytystilojen puuttuessa kokonaan tai ollessa vajavaisia, vapaa-ajan asuntoon oli sijoitettu useita irtoneaisia säilytyskalusteita.

Tarkastelua tehtiin pohjakuvien ja valokuvien pohjalta. Erilliset irtokalusteet useimmin eivät olleet tilaan mittasuhteiltaan sopivia tai irtokalusteiden sijoittelu oli tilassa hankalaa. Tästä voidaan päätellä, että kiintokalusteiden suunnittelu vapaa-ajan asuntoon on erittäin tärkeää ja korostuu etenkin pienissä kohteissa, joihin on muuten vaikea sijoitella luontevasti irtokalusteita.

Säilytystilaa olisi tarvittu erityisesti eteiseen, vaatteille, liinavaatteille ja yleisille tavaroille. Vaatehuoneita oli todella harvoissa kohteissa, joilla olisi pystytty kompensoimaan muuta säilytystilan puutetta.

Keittiön säilytystilat useimmiten saavuttivat minimisuosituksen määrän tutkituissa kohteissa. Keittiön kalusteet ovat lähtökohtaisesti aina kiinteitä kalusteita, joten niiden sommitteluun tarvitaan aina suunnittelua. Tässä kohtaa voidaan todeta, että yleisellä tasolla säilytystilojen suunnittelussa on puutteita.

Säilytystilojen suunnittelua ja suunnitelmallisuutta tarkastelun perusteella ei ole koettu kovin tärkeäksi ja se on jäänyt täysin taka-alalle. Lopputulos on se, että säilytystilaa järjestetään omatoimisesti vapaa-ajan asunnolle tavalla tai toisella, jolloin asunnon arkkitehtuuri saattaa kärsiä, näkymiä peitetään suurilla irtokalusteilla ja loppupeleissä tila voi olla epätoimiva. Toinen syy miksi vapaa-ajan

asunnoille päädytään sijoittamaan epätoimivia kalusteita, on niiden siirtäminen säilöön tai loppusijoitukseen vakituiselta asunnolta vapaa-ajan asunnolle.

Lisäksi irtonaiset kalusteet harvoin ovat suunniteltu tilaan ja niiden kanssa on tehty kompromisseja. Kulkuväyliä on saatettu kaventaa tai tukkia ja ovet voivat aueta väärään suuntaan, joka vaikuttaa toiminnallisuuteen. Kalusteet vaikuttavat tilan esteettisyyden lisäksi myös esteettömyyteen. Liikkumisrajoitteisen henkilön voi olla vaikea liikkua tilassa, joka on ahdettu täyteen kalusteita.

Vapaa-ajan asuntojen suunnittelussa kuuluisi tämän katsauksen pohjalta keskittyä huomattavasti enemmän säilytyskalusteiden ja -ratkaisujen todellisen tarpeen suunnitteluun.

5 KYSELYTUTKIMUS MÖKKIELÄMÄSTÄ

5.1 Tarkoitus

Kyselytutkimuksella pyrittiin keräämään tietoa vapaa-ajan asunnon käytöstä monimuotoisuudessaan. Tätä tietoa haluttiin kerätä tietyltä kohderyhmältä, jolla on konkreettista tietoa ja kokemusta vapaa-ajan asunnolla asumisesta. Kohderyhmäksi valittiin vapaa-ajan asuntojen omistajat.

Tietoa haluttiin kerätä suunnitteluprojektia varten ja osaksi tukemaan tekstiä. Kyselytutkimuksen tarkoitus oli saada käsitys mökkiläisten suhteesta tavaroihin ja kuinka vapaa-ajan asunnon säilytystilat palvelevat vastaajaa tällä hetkellä. Kyselyllä kartoitettiin mikä mökissä ja säilytystiloissa koetaan toimivana. Tarkoituksena esitetyillä kysymyksillä oli saada yleiskäsitys myös mökkiläisen toiminnasta vapaa-ajan asunnolla sekä vapaa-ajan rakennuksesta ja tätä kautta ymmärtää kokemusta ja kokonaisuutta.

Kyselyn pohjalta pystyttiin luomaan paremmin käsitys millaisissa rakennuksissa vapaa-ajalla asutaan ja millaisia kokemuksia ne tarjoavat. Kysely pyrki selvittämään mikä vapaa-ajan asunnosta tekee hyvän toiminnallisesti, sekä kokemuksellisesti. Tätä tietoa pystyttiin peilaamaan suunnitteluprojektiin.

5.2 Tavoite

Kyselyn tavoitteena oli saada mahdollisimman moni mökin omistaja vastaamaan kyselyyn. Lisäksi tavoitteena oli kerätä tietoa mökin käyttökokemuksesta, säilytystiloista ja mökkiläisen suhteesta tavaroihin. Kysely haluttiin pitää suppeana. Kyselyn laajuutta tärkeämpänä lopulta pidettiin runsasta vastaajamäärää. Aikaa vastaamiseen kului noin 10–15 minuuttia.

Alkuperäinen tavoite oli saada noin 10 mökin omistajaa vastaamaan kyselyyn. Vastaajat oli kuitenkin helppo tavoittaa, joten lopullinen vastaajamäärä nousi 78:aan.

Kyselyllä pyrittiin kartoittamaan tilojen käyttöä mahdollisimman tarkasti, jotta pystyttiin muodostamaan käsitys mitkä tilat ovat eniten käytössä ja millaiset yhteydet tilojen välillä on. Kysymysten avulla pystyttiin hahmottamaan ihmisen liikkumista tiloissa ja niiden yhteyksiä. Sama kulkujärjestys toistui usein eri vastausten välillä.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin verkkokyselyä. Haasteena toteutuksessa oli kohderyhmän saavuttaminen. Vastauksien oikeellisuudesta ei voida olla täysin varmoja, koska kyselyyn pystyi linkin kautta vastaamaan kuka tahansa. Kyselyn tärkeimmät kohdat kuitenkin käsittelivät aiheita, joihin pystyisi kuka tahansa vapaa-ajan asunnolla aikaansa viettänyt vastaamaan, joten ei koettu tarpeelliseksi pyrkiä rajaamaan kyselyyn osallistujia liikaa. Kohderyhmäksi pyrittiin saamaan mökkien omistajat ja kyselylomakkeen linkki lähtökohtaisesti välitettiin tällaisille henkilöille. Kyselyn vastaukset viittaavat oikeaan vapaa-ajan asunnolla vietettyyn aikaan, joten todetaan että tietoa pystytään hyödyntämään tässä opinnäytetyössä hyvin.

5.3 Kyselytutkimuksen tulokset ja vastauksien käsittely

Kyselytutkimus pilkkoutui seitsemään pääaiheeseen, jotka ovat: perustiedot, varustelutaso, käyttö, tilat, säilytystilat, mökkiläisen suhde tavaroihin ja rutiinit. Kyselyn alkuosa keskittyy kartoittamaan vapaa-ajan asunnon perustietoja. Tiedot ovat opinnäytetyön kannalta toissijaisia, mutta kuitenkin hyödyllisiä kokonaisuuvan hahmottamisessa, jotta voidaan selvittää, millaisesta kohteesta puhutaan. Alkutiedoissa kysyttiin vapaa-ajan asunnon rakennusvuotta, kokoa, varustelutasoa sekä onko rakennus alun perin rakennettu vapaa-ajan asumista varten.

Kyselyn keskiosa käsittelee vapaa-ajan asunnon käyttöä, tiloja ja niiden toimivuutta. Lisäksi keskiosassa käsitellään vapaa-ajan asunnon säilytystiloja, mikä niissä toimii tai mikä niissä on puutteellista.

Loppuosa käsittelee mökkiläisen suhdetta tavaroihin ja rutiineja, joita mökillä noudatetaan. Tällä saatiin hahmotettua todella hyvin, mitkä tilat toiminnallisesti ovat liitoksissa toisiinsa ja missä ihmiset haluavat eniten vapaa-ajan asunnolla viettää

aikaa. Kaikki kyselytutkimuksessa saatu tieto on ollut hyödyllistä mökkimallistoa suunnitella.

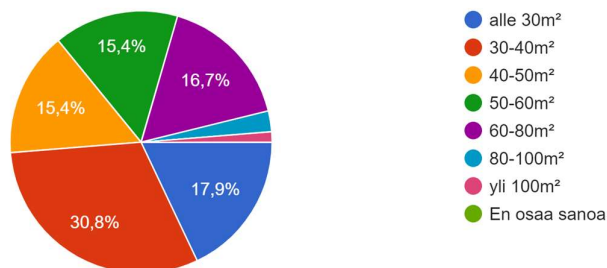
5.3.1 Vapaa-ajan asunnon perustietoja

Vapaa-ajan asuntojen rakennusvuodet jakautuivat suhteellisen tasaisesti vastanneiden välillä 1950–2020-luvuille. Suurin osuus prosentuaalisesti oli rakennettu 1970-luvulla.

Viime vuosina vapaa-ajan asuntojen pinta-alan kasvaessa koko ajan suuremmaksi, voidaan kuitenkin tässä tutkimuksessa todeta vapaa-ajan asuntojen olevan pieniä, sillä merkittävä osa vapaa-ajan asunnoista oli reilusti alle 50 neliötä vastauksien perusteella. Tilastokeskuksen mukaan 2019 vuonna kesämökkien keskikoko oli 49 neliötä (Tilastokeskus 2020).

Minkä kokoinen vapaa-ajan asunto on? (Arvio)

78 vastausta

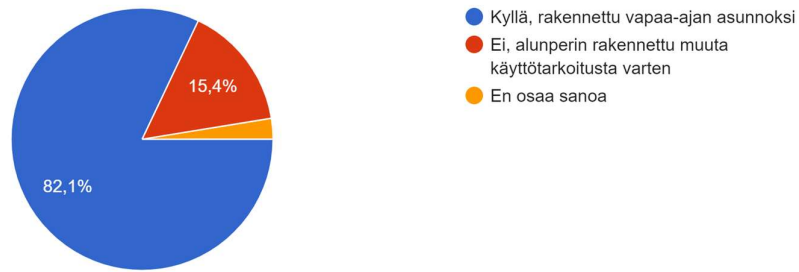

KUVIO 2. Kyselyn tulos vapaa-ajan asuntojen kokojakautumasta.

Vapaa-ajan asunnon koko vaikuttaa siihen, paljonko asuntoon voidaan suunnitella ja sisällyttää säilytystilaa. Ei ole kannattavaa tai perusteltua varata liikaa tilaa tavaroille.

Suurin osa vastasi vapaa-ajan asunnon olevan rakennettu nimenomaan vapaa-ajan asumista varten. Osa vanhoista rakennuksista on muutettu ajan saatossa vapaa-ajan asunnoksi, jolloin alkuperäinen käyttötarkoitus rakennuksella todennäköisesti on ollut joku muu kuten vakituinen asuminen.

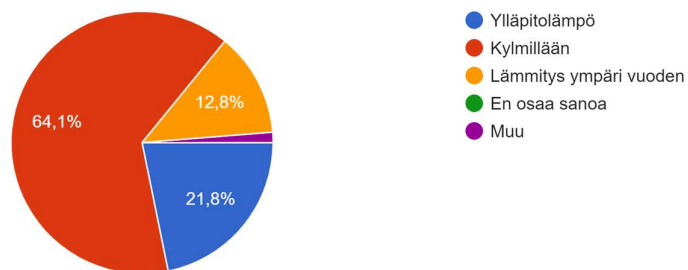
Onko vapaa-ajan asunto rakennettu alunperin vapaa-ajan asumiseen?
78 vastausta

KUVIO 3. Vapaa-ajan asunnoksi rakennettujen rakennusten osuus.

Kyselyyn osallistuneiden vapaa-ajan asunnoista suurin osa oli kesäasuttavia 64 % osuudella. Noin 36 % asunnoista oli myös talviasuttavia. Talviasuttavissa kohteissa suurta osuutta joudutaan pitämään ylläpitolämmöllä ja osaa lämmitetään ympäri vuoden. Yleisin syy tähän on vesijärjestelmän sulanapito. Kesäasuttava asunto on ekologisempi vaihtoehto, jossa pystytään tyhjentämään vesijärjestelmä pakkaskaudeksi ja pitämään se kylmillään.

Lämmön ylläpito kylminä kausina:
78 vastausta

KUVIO 4. Lämmön ylläpito vapaa-ajan asunnoilla.

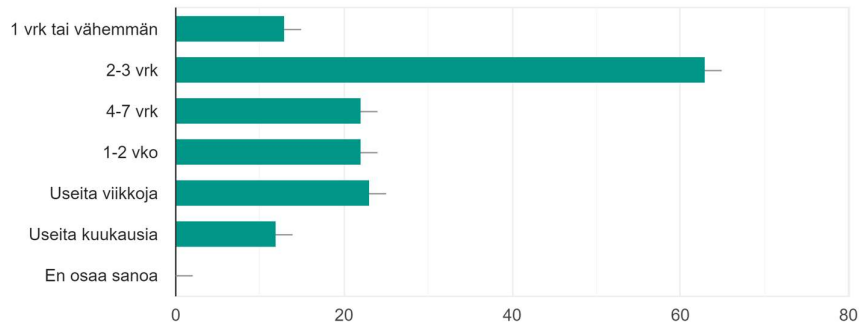
5.3.2 Vapaa-ajan asunnon käyttö

Toinen osa kyselystä kävi läpi kohteen käyttöä ja toimivuutta. Yleisimmillään vapaa-ajan asunnolla vietetään aikaa kerrallaan noin 2–3 vuorokautta. Aika joka

vapaa-ajan asunnolla vietetään kerrallaan, vaihtelee yksittäisen henkilön kohdalla. Tähän kysymykseen pystyi vastaamaan useamman kohdan ja moni niin on vastannutkin.

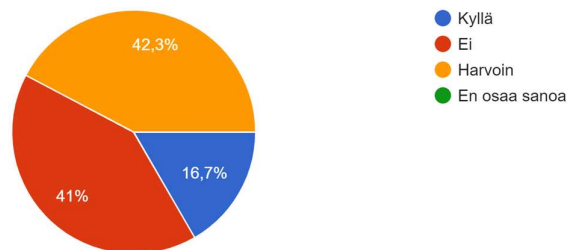
Kuinka pitkään vapaa-ajan asunnolla vietetään kerrallaan aikaa? Voit valita useamman.
78 vastausta

KUVIO 5. Kerralla vietetty aika vapaa-ajan asunnolla.

Kyselyllä saatiin yllättävää tietoa siitä, kuinka harvoin vapaa-ajan asunnoilla käy vieraita. Tulokseen voi vaikuttaa myös se, kuinka vastaaja kokee kysymyksessä ilmaistun vieraan. Esimerkiksi isovanhemmat tai vanhemmat saattavat omistaa vapaa-ajan asunnon, mutta myös nuoremmat sukupolvet käyttävät mökkiä. Heitä ei todennäköisesti lasketa vieraisiksi. Suurin osuus vastasi vieraita käyvän harvoin tai ei ollenkaan.

Onko vapaa-ajan asunnolla usein vieraita?
78 vastausta

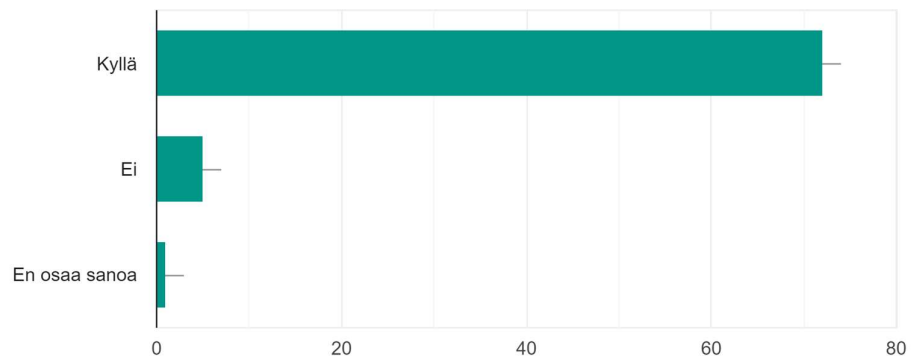

KUVIO 6. Vierailijat vapaa-ajan asunnolla.

Suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon lisävuoteiden tarvittu määrä mahdollisille yövieraille. Suurin osa vastaajista oli tyytyväisiä nukkumapaikkojen määrään. Vapaa-ajan asunnolla yleensä yöpyy keskimäärin 1–2 henkilöä kerrallaan. Saatujen tuloksien perusteella vapaa-ajan asunnolla yöpyy suhteellisen harvoin yli neljää henkilöä (kuvio 8).

Onko nukkumapaikkoja tarpeeksi tai helposti saatavilla?

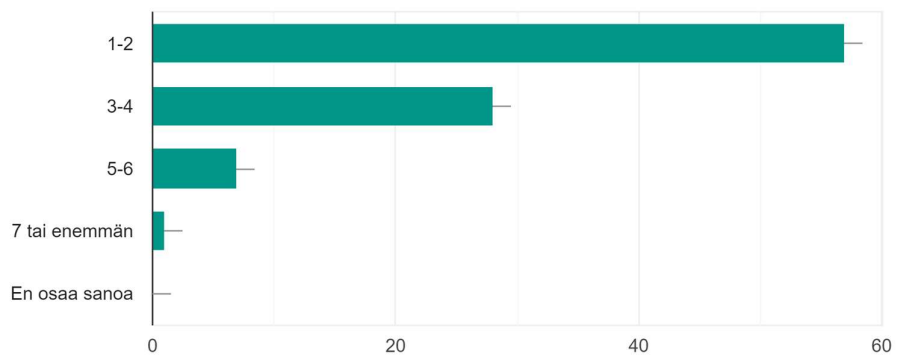
78 vastausta

KUVIO 7. Nukkumapaikkojen riittävyys mökillä.

Kuinka monta yöpyjää vapaa-ajan asunnolla tyypillisesti on kerrallaan? Voit valita useamman.

78 vastausta

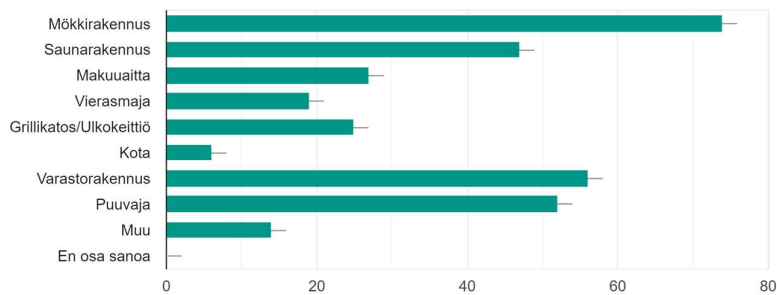
KUVIO 8. Yöpyjämäärä vapaa-ajan asunnolla kerrallaan.

5.3.3 Tilat

Kolmannessa osassa käsiteltiin tiloja ja minkälaisesta kokonaisuudesta vapaa-ajan asunto koostuu. 60 % osuudella saunarakennus oli erillinen. Suurimmalla osalla kokonaisuus muodostui muistakin rakennuksista, kuin pelkästä mökkirakennuksesta.

Mistä kaikista rakennuksista vapaa-ajan asunto koostuu?

78 vastausta

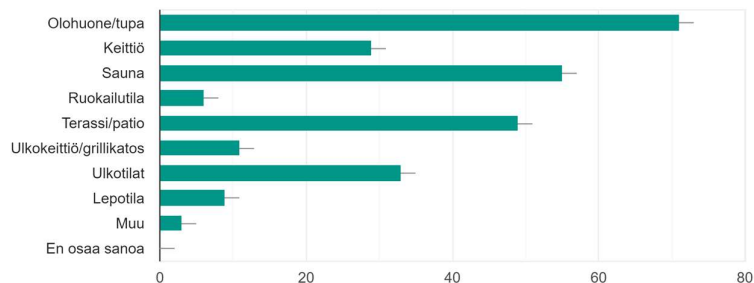

KUVIO 8. Rakennukset, joista vapaa-ajan asunnon kokonaisuus muodostuu.

Vapaa-ajan asunto muodostuu monesta eri tilasta, huoneesta ja liittyy ulkotiloihin esimerkiksi terrassin ja pihan kautta. Kyselyllä haluttiin selvittää, mitkä tilat ovat eniten käytössä. Seuraavasta kuviosta nähdään viitteellisesti, mitkä tilat ovat eniten käytössä vapaa-ajan asunnolla.

Mitkä tilat ovat eniten käytössä?

78 vastausta

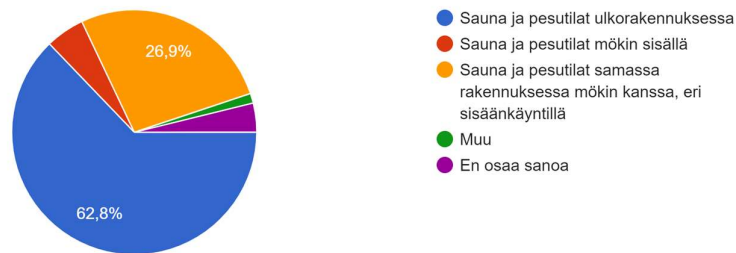
KUVIO 9. Vapaa-ajan asunnon eniten käytössä olevat tilat.

Tässä osiossa kyselyä haluttiin kartoittaa myös mitkä ovat ihmisten lempipaikoja vapaa-ajan asunnolla. Vastauksista nousi usein samat paikat esille kuten

terassi, sauna, ranta, näkymä terassilta järvelle, nojatuoli takan ääressä, ranta-sauna, laituri, piha ja tupa. Tuloksen perusteella voidaan todeta ulkotilojen olevan vahvasti liitoksissa vapaa-ajan asuntokontekstiin. Sisä- ja ulkotilan liitos on tärkeässä roolissa.

Kyselyllä haluttiin selvittää minkälainen ratkaisu saunan ja pesutilojen osalta vastaajaa miellyttäisi eniten. Suurin osa haluaa saunan olevan erillinen rakennus vapaa-ajan asunnon yhteydessä. Yllättävää tuloksessa oli, että jopa 27 % vastanneista haluaa saunan olevan samassa rakennuksessa, erillisellä sisäänkäynnillä. Tätä tietoa hyödynnettiin mökkimalliston suunnittelussa.

Jos saisit päättää seuraavista vaihtoehdoista, mikä olisi mieluisin ratkaisu:
78 vastausta

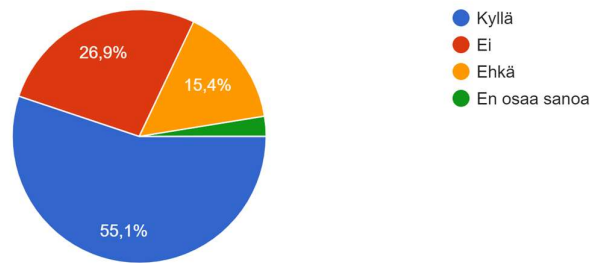
KUVIO 10. Sauna ja pesutilojen sijoittuminen vapaa-ajan asunnolla.

5.3.4 Säilytystilat

Kyselyn avulla saatiin selville, että yli puolet vapaa-ajan asunnon omistajista kokee lisätarvetta säilytystilalle jopa 55 % osuudella. Lisäksi 15 % osuus koki ehkä tarvitsevansa lisää säilytystilaa vapaa-ajan asunnolle.

Toivoisitko säilytystilaa lisää?

78 vastausta

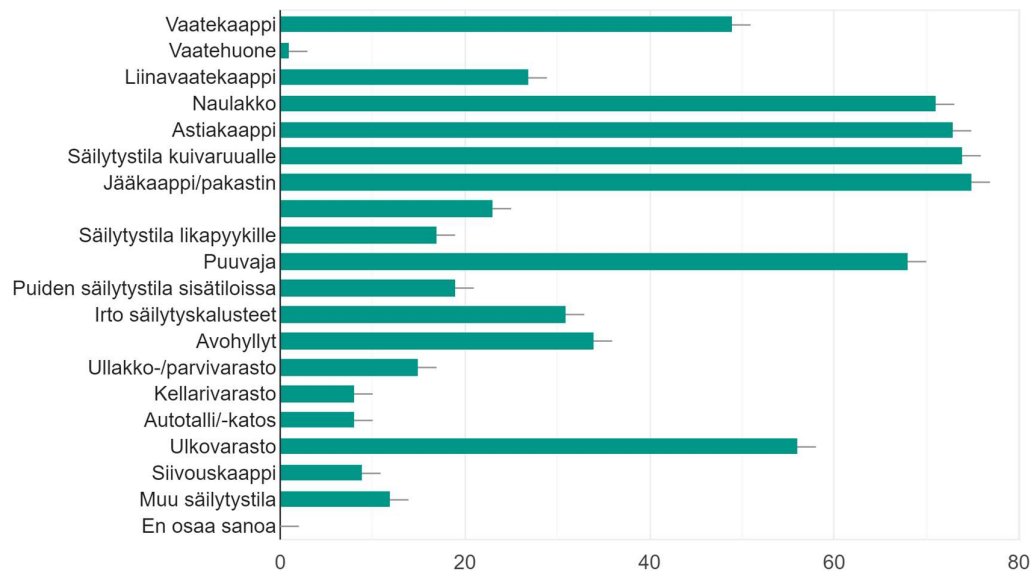

KUVIO 11. Säilytystilan lisätarpeen kokeminen vapaa-ajan asunnolla.

Jotta ymmärrettäisiin paremmin säilytystilan lisätarpeen kaipausta, kartoitettiin kyselyllä myös ne säilytystilat, joita vapaa-ajan asunnolla jo on. Vaatehuone oli ainoastaan 1/78 vastaajan vapaa-ajan asunnossa, joka oli vielä pienempi osuus jota osattiin tuloksilta odottaa.

Valitse millaisia säilytystiloja vapaa-ajan asunnolla on? Valitse kaikki osuvat vaihtoehdot.

78 vastausta

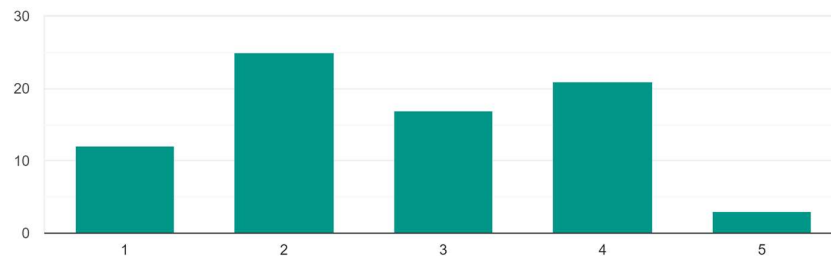
KUVIO 12. Säilytystilat joita vapaa-ajan asunnolla on.

Kyselyyn osallistujille annettiin mahdollisuus vastata omin sanoin millaista säilytystilaa vapaa-ajan asunolle erityisesti kaivataan, jos kokee lisätarvetta.

Seuraavanlaisia poimintoja nousi esiin: vaatekaappeja kaivattiin useimmissa vastauksissa lisää, liinavaatesäilytykselle kaivattiin lisätilaa, kengille haluttiin säilytystilaa, vaatehuoneen puute mainittiin usein, siivousvälineille oma tila, hyllytilaa, vuodevaatteille tilaa, varastorakennus mainittiin useaan otteeseen sekä puille oma säilytystila. Tilaa toivottiin myös viikonloppukasseille, jotka kulkevat aina mukana mökille ja sijoittaminen on hankalaa helppoon paikkaan, niin ettei ne olisi tiellä. Lisäksi tarvittiin enemmän kiinteitä kalusteita irrallisten kalusteiden tilalle. Tätä tietoa pystyttiin käyttämään suunnitteluprojektissa hyödyksi.

Vapaa-ajan asunnolle kulkeutuu suhteellisen paljon tavaraa, jota kotona ei käytetä tai tarvita. Seuraavasta kuviosta voidaan hahmottaa paljonko tällaista tavaraa kulkeutuu vapaa-ajan asunnolle. Noin 53 % osuus vastaajista kuljettaa tällaisia tavaroita jonkin verran, jokseenkin paljon tai paljon vapaa-ajan asunnolle.

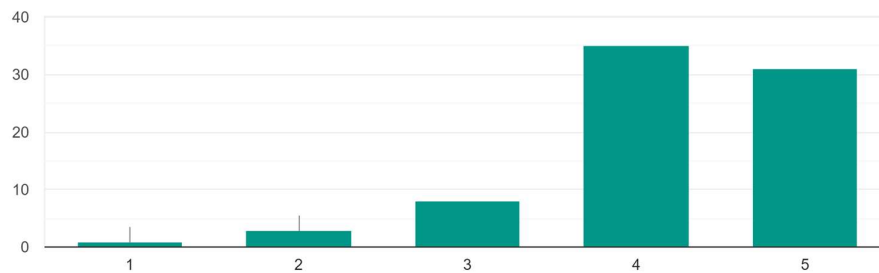
Kulkeutuuko vapaa-ajan asunnolle tavaroita, joita kotona ei käytetä/tarvita?
78 vastausta

KUVIO 13. Paljonko mökkiläiset kuljettavat ylimääräiseksi koettuja tavaroita vapaa-ajan asunnolle. Jana: 1 ei yhtään, 5 paljon.

Tavarajärjestys koettiin vaikuttavan voimakkaasti viihtyvyyteen tilassa. Vastaajista 45 % koki jokseenkin paljon tavarajärjestyksen vaikuttavan omaan viihtyvyyteen tilassa ja 40 % osuus koki sen vaikuttavan todella paljon viihtyvyyteen tilassa. Tästä voidaan päätellä, että tavarat ja hyödykkeet on saatava järjestettyä omille paikoilleen, jotta tilan viihtyvyys säilyy.

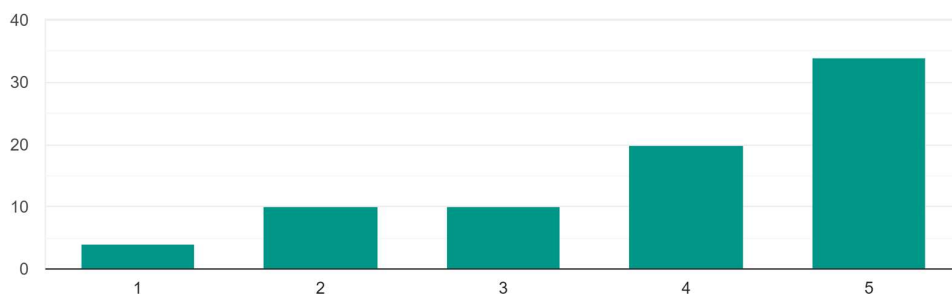
Kuinka paljon arvioisit tavarajärjestyksen vaikuttavan viihtyvyyteesi tilassa?
78 vastausta

KUVIO 14. Tavarajärjestyksen vaikutus viihtyvyyteen tilassa. Jana: 1 ei yhtään, 5 erittäin paljon.

Suurin osa vastaajista kertoi kierrättävänsä ja lajittelevansa jätteet. 26 % osuudella melkein kaikki jäte pyrittiin kierrättämään ja 44 % osuudella kaikki mitä pystyttiin kierrättämään, kierrätettiin. Tämä tarkoittaa sitä, että on perusteltua järjestää myös jätteiden säilyttämiselle riittävästi tilaa. Mökillä voidaan viettää kerrallaan pitkiä aikoja, joten tilan määrä jätteille täytyisi suhteuttaa sen mukaan. Väliaikainen säilytys voi mieluiten tapahtua ulkotilassa hajuhaitan vuoksi.

Kierrätän roskat vapaa-ajan asunnolla (lajittelen jätteet):
78 vastausta

KUVIO 15. Jätteiden lajitteluaktiivisuus vapaa-ajan asunnolla. Jana: 1 ei ollenkaan, 5 kaikki mitä pystyy.

5.3.5 Mökkiläisen suhde tavaroihin

Tutkimuksella haluttiin selvittää mökkiläisen suhdetta hyödykkeisiin ja kuinka suhde heijastuu käyttäytymiseen ja sitä kautta säilytystilan tarpeeseen. Vastauksien perusteella muodostui neljä pääryhmää.

Ryhmä 1 toisti kaavaa, jossa vastaaja ei kerännyt eikä kiintynyt tavaroihin, samalla karsii ja kierrättää usein tavaroita. Vapaa-ajan asunnolle ei kerry tavaroita. Ahdistuu suhteellisen paljon turhista tavaroista. Kokee tarvetta säilytystilalle.

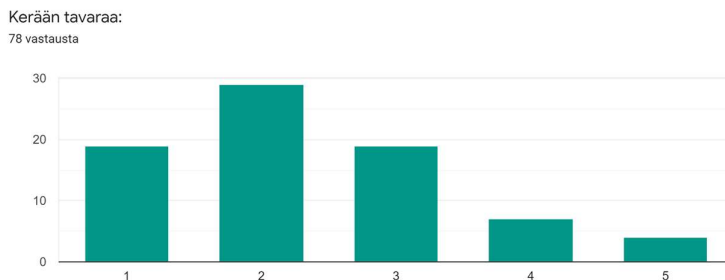
Ryhmä 2 kerää tavaroita ja kiintyy niihin. Karsii ja kierrättää selvästi vähemmän, mutta samalla ahdistuu vähän tai ei ollenkaan turhista tavaroista sekä toivoo säilytystilaa lisää.

Ryhmä 3 kerää tavaraa, karsii vähän, mutta samalla ahdistuu suhteellisen paljon turhista tavaroista. Lisäksi kaipaa lisää säilytystilaa.

Ryhmä 4 ei kaipaa säilytystilaa lisää, mutta ei myöskään kerää tavaroita juuri ollenkaan. Kiintyy tavaroihin vähän ja ahdistuu paljon turhista tavaroista.

Loput vastauksista oli jotakin näiden väliltä, eikä noudattanut niin selkeää kaavaa, kuin edellä esitellyt ryhmät tai vastaukset eivät edustanut ääripäitä vastausvaihtoehtojen välillä.

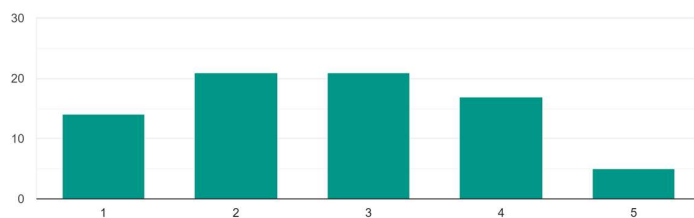
Vastaukset asteikolla 1 ei yhtään, 5 paljon.

KUVIO 16. Suhtautuminen tavaroiden keräämiseen.

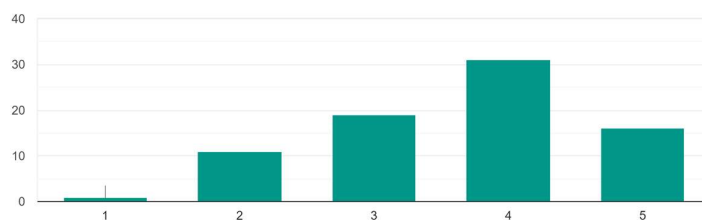

Kiinnyn tavaroihin:
78 vastausta

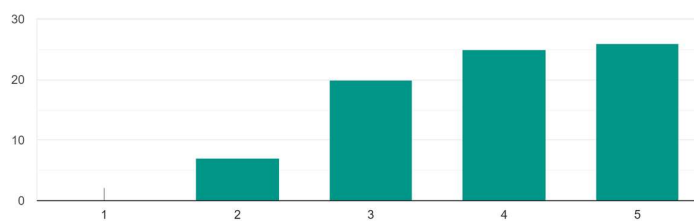
KUVIO 17. Vapaa-ajan asunnon omistajan kiintyminen tavaroihin.

Karsin tavaroita:
78 vastausta

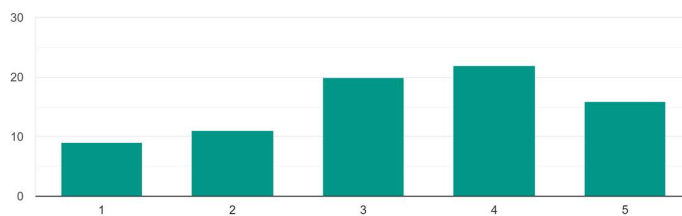
KUVIO 18. Kuinka paljon tavaroita karsitaan.

Kierrätän tavaroita:
78 vastausta

KUVIO 19. Kuinka paljon mökin omistajat kierrättävät tavaroita.

Turhat tavarat mökillä aiheuttavat ahdistusta
78 vastausta

KUVIO 20. Turhien tavaroiden aiheuttama ahdistuksen määrä.

5.3.6 Rutiinit

Vapaa-ajan asunnolla tehdään yleensä samoja asioita ja toistetaan tiettyjä kaavoja. Näitä pyrittiin selvittämään kyselyllä ja vastaajaa pyydettiin kertomaan päivän kulusta vapaa-ajan asunnolla tarkasti. Tällä tavalla saatiin tietoa ja viittausta siihen mitkä toiminnot vapaa-ajan asunnolla olisi hyvä olla yhteydessä toisiinsa tai lähekkäin.

Rutiineista haluttiin selvittää myös, minkälaisessa järjestyksessä tiloissa kuljetaan vapaa-ajan asunnolla. Vastaaja sai vapaasti muotoilla liikkumistaan vapaa-ajan asunnossa. Tilasta toiseen siirryttiin päivän aikana lukemattomia kertoja, mutta keittiö - tupa/olohuone - ulkotila välillä oli selkeästi eniten liikennöintiä. Suunnitteluprojektissa pystyttiin ottamaan paremmin huomioon tilojen sijoittelua ja niiden liittymistä toisiinsa kyselystä saatuun tietoon pohjautuen.

6 SUUNNITTELUPROJEKTI

Suunnitteluprojekti toteutettiin yhteistyönä Honkarakenne Oyj:n kanssa. Honkarakenne Oyj on suomalainen hirsitalovalmistaja, joka on maan hirsirakentamisen pioneeri. Honka-brändi tunnetaan laadusta ja pitkästä kokemuksesta alalla. Lähtökohtana opinnäytetyössä oli suunnitella mökkimallisto Honkarakenteelle, joka koostuu kolmesta eri kokoisesta loma-asunnosta.

Suunnitelman kulmakivenä oli vapaa-ajan asunto, johon on kiteytetty tärkein ja optimaaliset säilytysratkaisut. Käytettävissä oleva tila käytettiin suunnitelmallisesti. Erityisesti pieniä tiloja suunnitellessa säilytystilan toimivuus ja olemassaolo korostuivat, kuten jo aikaisemmin todettiin. Huoliteltu suunnittelutyö muovasi mitasuhteiltaan miellyttäviä tiloja, jotka ovat toimivia ja esteettisesti yksinkertaisia. Vapaa-ajan asuntovariaatioissa käytettiin erilaisia säilytyskalusteratkaisuja havainnollistamaan niiden rajattomia mahdollisuuksia.

Suunnittelutyön lopputuloksena on mökkimallisto, jonka arkkitehtuuri myötäilee yksinkertaisia linjoja. Malli mahdollistaa kauniin luontomaiseman avautumisen mökin sisään ja on suunniteltu erityisesti luonnon äärelle rakennettavaksi vapaa-ajan asunnoksi. Mallissa yhdistyy käytännöllisyys ja yksinkertainen arkkitehtoninen ilme.

Mökkimallisto koostuu kolmesta eri kokoisesta vapaa-ajan asunnosta. Ulkoisesti vapaa-ajan asunto on kaikissa kokovariaatioissa samanhenkinen, mutta tilallisesti eri tavoin ratkaistu. Rakennuksen muodolla haluttiin muodostaa syväne, jonne terassitila sijoittuu luontevasti ja joka sulautuu rakennuksen massaan. Kaikissa malleissa tärkeä osuus suunnittelua on ollut säilytystilojen sijoittelu ja määrä. Ne poikkeavat suunnitelmien kesken toisistaan.

Mökkimallistosta haluttiin tehdä mahdollisimman joustava ulkomuodollisesti, joten suunnittelutyössä huomioitiin eri kattomallien sopivuus kyseiseen vapaa-ajan asuntotyyppiin. Isoimpaan versioon sovitettiin tasa-, pulpetti- ja harjakatto (kuva 7, 8 ja 9).

KUVA 7. Malliston suurin vapaa-ajan asunto tasakatolla (Kuva: Senja Törmä)

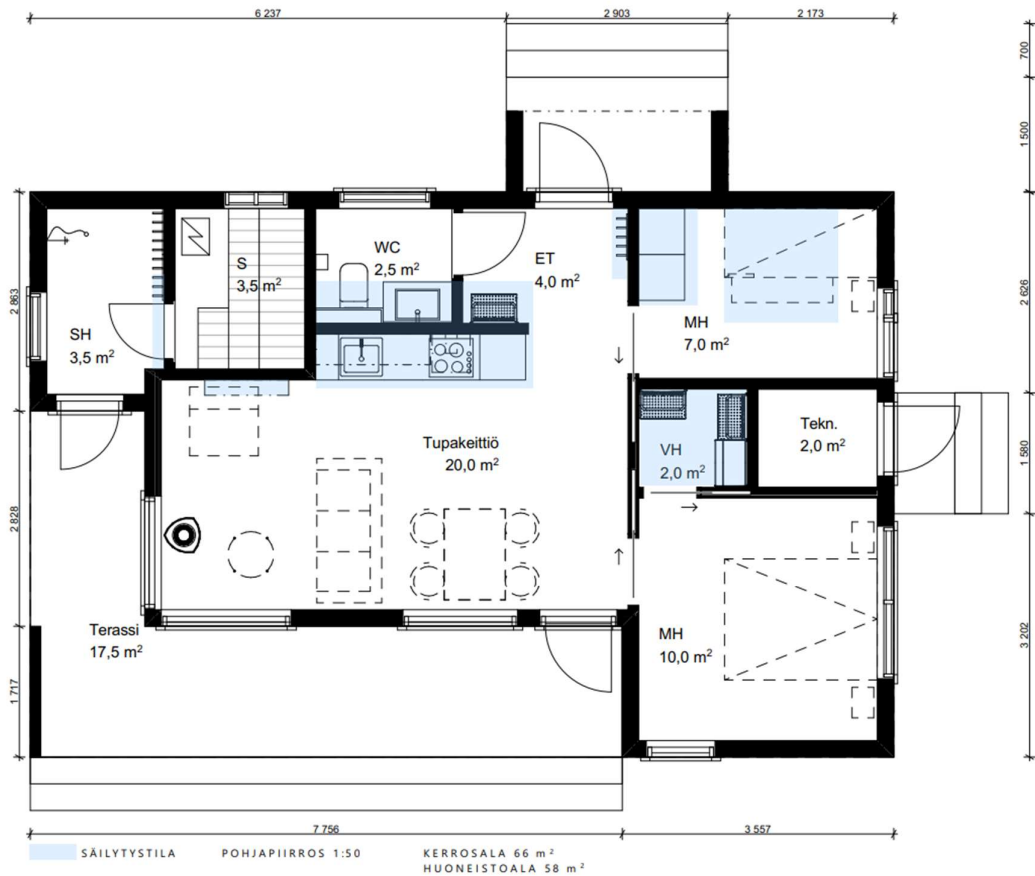
KUVA 8. Malliston suurin vapaa-ajan asunto harjakatolla (Kuva: Senja Törmä)

KUVA 9. Malliston suurin vapaa-ajan asunto pulpettikatolla (Kuva: Senja Törmä)

6.1 Malli 60

Tämä versio on mökkimalliston isoin vapaa-ajan asunto. Vapaa-ajan asuntoon haluttiin sisällyttää paljon nukkumatilaa, sauna ja pesutilat, keittiö sekä oleskelutilaa. Näiden lisäksi asuntoon suunniteltiin säilytyskiintokalusteet. Kaikki saatiin mahtumaan 66 kem² (huoneistoalana 58 m²). Sauna haluttiin sijoittaa samaan rakennukseen, mutta erillisellä sisäänkäynnillä.

KUVA 10. Pohjakuva malliston isoimmasta vapaa-ajan asunnosta ja säilytystilojen sijoittumisesta asunnossa (Kuva: Senja Törmä)

Tiloja on yhdistelty, jolloin välttyttiin hukkatilaa muodostavien käytävien syntymiseltä. Huoneiden sijoittelulla haluttiin muodostaa tietynlainen muoto rakennuksen massa (kuva 10). Sommittelu muodostaa syvennyksen rakennuksen toiselle puolelle, jossa on terassi. Syvennyksessä voi viettää aikaa ja terassi on mahdollista lasittaa. Samalle puolelle on suunniteltu suuret ikkunat, joista avautuu mahdollisimman laaja näkymä luontoon.

Säilytystilojen mitoitukseen on käytetty vähintään edellä käsiteltyjen minimimitoituksen mukaisia suosituksia. Säilytystilaa on sijoitettu hyödyttömään tilaan kuten sängyn alle. Tämä versio on ainut malli, johon suunniteltiin vaatehuone. Vaatehuone sijoitettiin päämakuuhuoneen yhteyteen ja tästä syystä huoneeseen ei suunniteltu erillisiä vaatekaappeja.

Vaatehuoneeseen suunniteltiin Sovella-säilytysjärjestelmä (kuva 11). Vaatteita pystyy säilyttämään henkareissa ja hyllyillä. Lisäksi alahyllyillä voidaan säilyttää kenkiä ja vaakanaulakkoon voidaan ripustaa esimerkiksi vaatteita tai asusteita. Sovella-järjestelmää pystyy muokkaamaan lisäosilla. Avohyllyjen tilalle voidaan vaihtaa ulosvedettävät laatikot, joilla saadaan hyödynnettyä tila tehokkaammin (kuva 12).

Järjestelmään voidaan lisätä kaksi vaatetankoa päällekkäin, jos halutaan säilyttää henkareissa enemmän lyhyitä vaatteita. Vaatetangolle kannattaa jättää noin 500mm tilaa syvyysuunnassa ja alimman hyllyn alle vähintään 150mm vapaa tilaa siivoamiselle. (Sovella n. d.)

KUVA 11. Muokattava Sovella-säilytysjärjestelmä vaatehuoneessa (Kuva: Senja Törmä)

KUVA 12. Avohyllyjen tilalle voidaan sijoittaa ulosvedettäviä laatikoita (Kuva: oikeudet omistaa Sovella-säilytysjärjestelmä Treston Oy, n. d.)

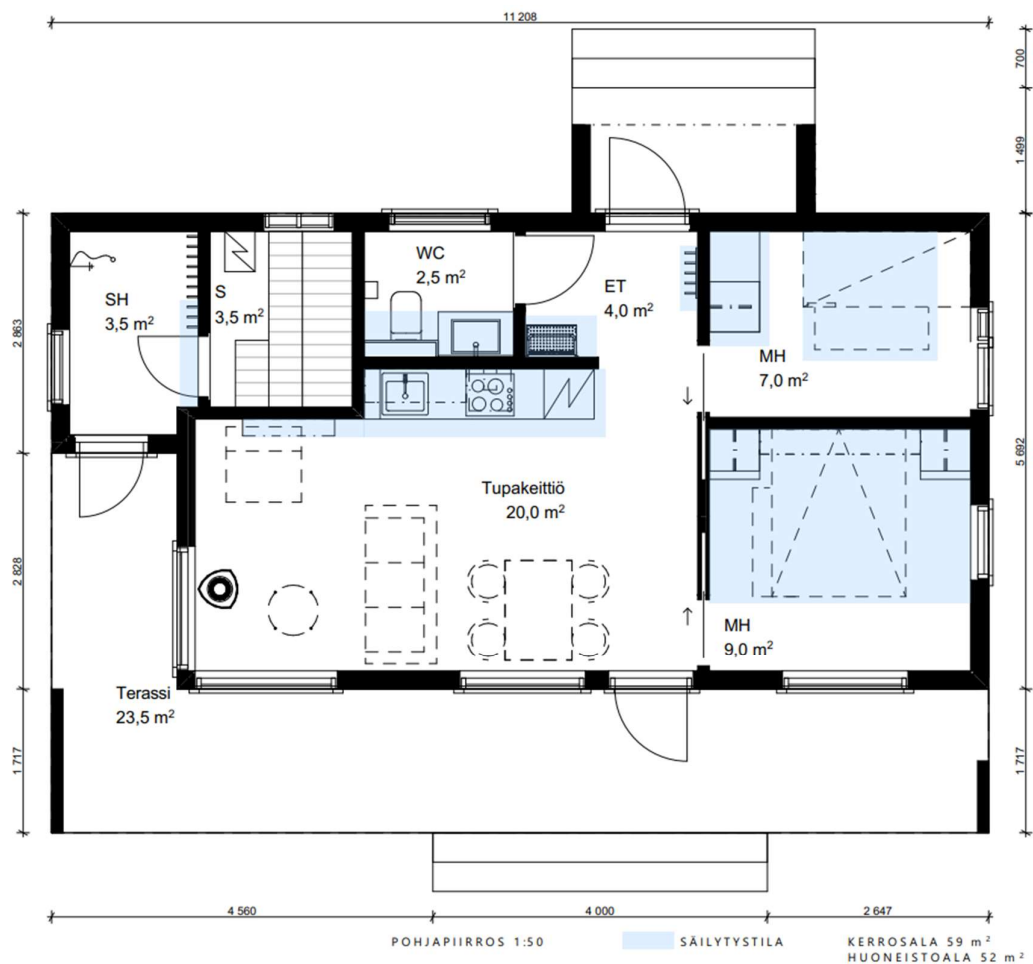
Keittiön kalusteissa haluttiin suurimmaksi osaksi käyttää vetolaatikoita. Laatikon tila pystytään hyödyntämään tehokkaammin keittiötavaroiden säilyttämisessä. Lisäksi välitilan yläpuolelle sijoitettiin avohyllyjä, johon saa esineitä kauniisti esille. Jääkaappi integroitiin kiintokalusteeseen sopivaksi ja sen yläpuolelle sijoitettiin ergonomiselle korkeudelle uuni (kuva 13).

KUVA 13. Keittiön säilytyskalusteet mökkimalliston suurimmassa versiossa (Kuva: Senja Törmä)

6.2 Malli 50

Tämä malli on täysin samanlainen, kuin malliston suurin vapaa-ajan asunto, poikkeuksena, että tässä mallissa vaatehuone ja tekninen tila jätettiin kokonaan pois (kuva 14). Tämä muutti suunnitelmaa siltä osin, että päämakuuhuoneeseen suunniteltiin säilytyskalusteet puuttuvan vaatehuoneen tilalle. Mallin kerrosala on 59 kem² (huoneistoala 52 m²).

KUVA 14. Malli 50 pohjapiirros ja säilytyskalusteiden sijoittuminen (Kuva: Senja Törmä)

Säilytyskalusteiden suunnittelussa haluttiin kokeilla jotain uudenlaista ratkaisua. Päädyttiin ratkaisuun, jossa vaatteet ripustetaan näkyvästi vaatetankoon, joka

asennetaan yläkaappikalusteen alapintaan (kuva 15). Lisäksi huoneen molemmilla laidoilla on vetolaatikot, jotka toimivat samalla yöpöytänä. Sängyn alle on suunniteltu sijoitettavan vetolaatikoita lisäsäilytystilaksi.

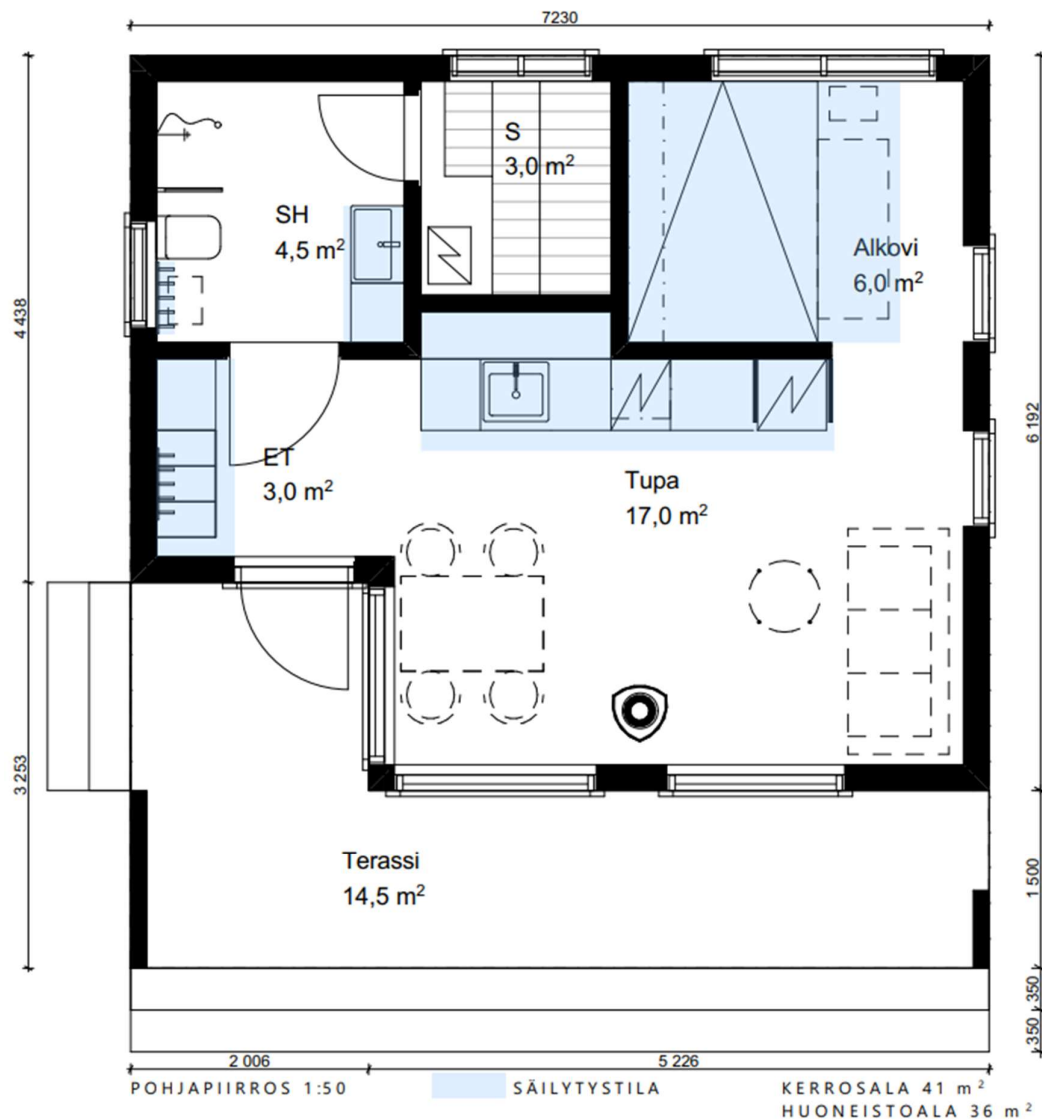

KUVA 15. Makuuhuoneen kiinteät säilytyskalusteet, joiden yläkaapin alapintaan on asennettu vaate tangot (Kuva: Senja Törmä)

Ulkomuodollisesti tämä rakennus poikkeaa hieman siitä alkuperäisestä ideasta, jossa rakennuksen muoto muodostaa syvennyksen oleskelua varten. Tämäkin malli saatiin hyvin sovitettua samanhenkiseksi malliston muiden versioiden kanssa. Oleskelu- ja terassitila muodostuu katoksen alle, sille puolelle, josta avautuu näkymä luontomaisemaan.

6.3 Malli 40

Tässä mallissa on maksimoitu säilytystilan määrä suhteutettuna vapaa-ajan asunnon kokoon (kuva 16). Säilytyskalusteet ovat tehokkaita ja sulautuvat hyvin tilaan, eivätkä vie liikaa tilaa pinta-alasta. Tämän vapaa-ajan asunnon koko on kerrosalana 41 kem² ja huoneistoalana 36 m². Säilytystilaa sijoitettiin alkoviin kiinteän laverisängyn alle, avokeittiöön ja eteisessä kiintokalusteisiin.

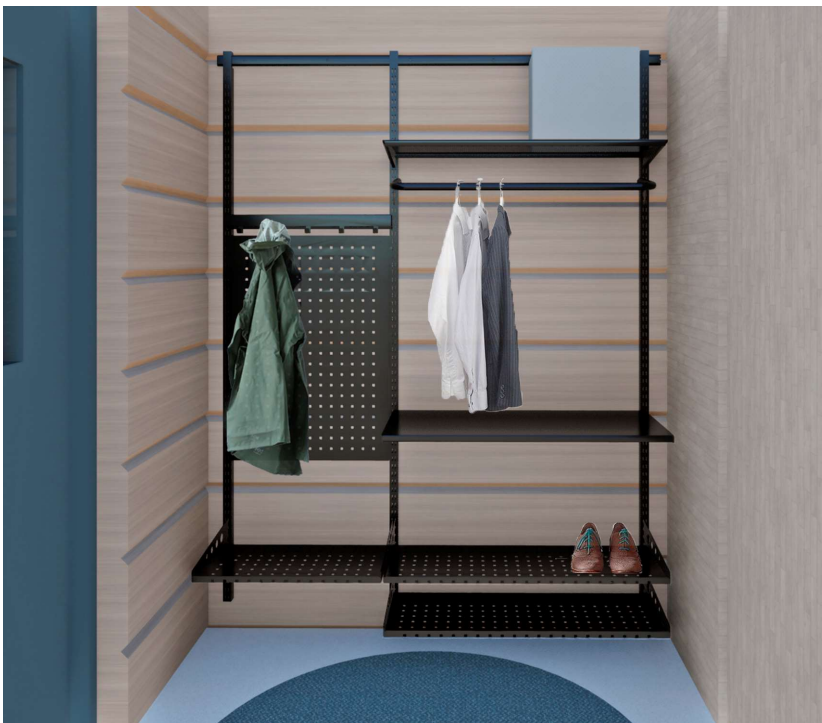

KUVA 16. Pohjakuva malliston pienimmästä kokoversiosta ja säilytystilojen sijoitumisesta (Kuva: Senja Törmä)

Eteiseen suunniteltiin kaksi erityyppistä säilytyskalusteratkaisua havainnollistamaan saman tilan ilmettä eri kalustuksella (kuva 17 ja 18). Näissä vaihtoehdoissa haluttiin esittää kuinka esimerkiksi vaatteita ja asusteita saa säilöttyä kauniisti sekä piilotettuna, että näkyvästi. Sovella-säilytysjärjestelmässä pystytään tarpeen mukaan muokkaamaan säilytyskalustetta vastaamaan omaa tarvetta parhaiten, mikä tekee siitä joustavan kalusteen. Sitä voidaan käyttää myös muissa tiloissa ja se voidaan mitoittaa tilaan sopivaksi, kuitenkin modulimitoituksella. Vastaavanlaisia järjestelmiä on muiltakin valmistajilta saatavissa, mutta Sovella on suomalainen tuote.

KUVA 17. Eteisen kiintokalustus, johon ulkovaatteet saa piiloon (Kuva: Senja Törmä)

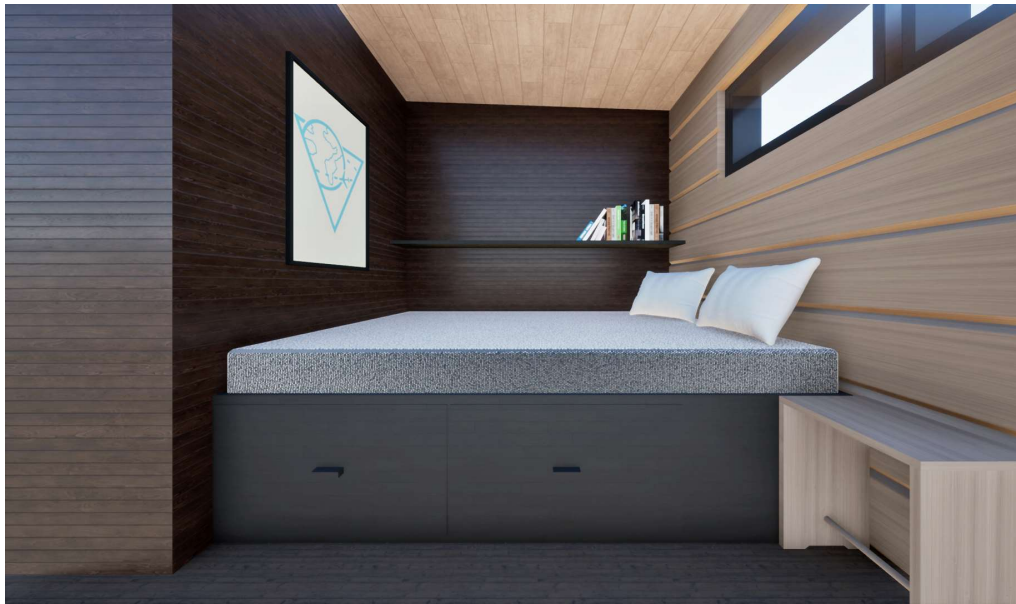
KUVA 18. Sovella-säilytysjärjestelmä, jossa vaatteet ja asusteet saavat olla näkyvillä ilmavasti (Kuva: Senja Törmä)

Keittiöön suunniteltiin uudentyyppinen ratkaisu välitilan yläpuolelle perinteisesti sijoittuvien ylähyllyjen tilalle (kuva 19). Tässä mallissa keittiökalusteen takaseinälle sijoitettiin avohylly, joka alkaa samalta korkeudelta kuin keittiötaso. Tällä tavalla keittiölle saatiin ilmava ja minimalistinen ilme, mutta säilytystilan määrästä ei tarvinnut tinkiä. Halutessaan, hyllyyn voidaan lisätä liukuovet, jolloin hylly saadaan vielä huomaamattommaksi. Tässä hyllyversiossa täytyy ottaa huomioon keittiökalusteen tarvitsema tila takaseinällä. Kuten kuvasta 16 nähdään, tämän tyyppinen seinään upotettu hylly vie syvyysuunnassa perinteistä seinälle asennettua keittiökaappivaihtoehtoa enemmän tilaa. Tähän malliin hylly saatiin hyvin sovitettua, ilman, että muista tiloista tarvitsi tinkiä.

KUVA 19. Avohylly keittiötason takaseinällä (Kuva: Senja Törmä)

Alkovi haluttiin pitää avarana ja selkeänä, joten sängyn alle suunniteltiin ulosvedettävät laatikot ja seinälle avohylly kirjoja ja esineitä varten (kuva 20). Sängyn alle sijoitettua säilytystilaa voidaan käyttää esimerkiksi viikonloppukassien helppoon säilyttämiseen, kun tavarat ja laukut halutaan pitää pois tieltä. Sängyn alustan hyödyntäminen tehostaa lisäksi koko tilan käyttöä. Sängyn alla vetolaatikoissa voidaan säilyttää tämän lisäksi muitakin tavaroita kuten petivaatteita ja vilttejä.

KUVA 20. Alkovin kiinteän laverisängyn alapuolelle on sijoitettu säilytystilaa vetolaatikoihin. Ilman kierto kalusteessa on otettu huomioon suunnittelussa (Kuva: Senja Törmä)

Pienimmässä mallissa tilaa tiivistettiin niin, ettei saunatiloihin ole erillistä sisäänkäyntiä, vaan kulku vapaa-ajan asuntoon tapahtuu yhdestä ovesta. Eteinen sijoituu rakennuksessa samaan kohtaan pesutilojen sisäänkäynnin kanssa, näin saatiin pienessä tilassa säästettyä neliöitä ja yhdistettyä samaan toimintoon soveltuvaa tilaa yhteen paikkaan.

POHDINTA

Aihetta alettiin käymään läpi perimmäisten syiden takia. Miksi säilytetään? Ihminen tarvitsee tavaroita ympärilleen ja niitä halutaan pitää lähellä. Tavaroiden ja esineiden pitäminen vaatii säilytystilaa ja niiden sijoittelua. Aiheesta etsittiin lähtötietoa monesta eri näkökulmasta. Apuna käytettiin mökkikyselyä, jolla pystyttiin hahmottamaan tämän hetken ajatuksia mökin säilytystiloista ja kokemuksista, joita mökki tarjoaa.

Oli mielenkiintoista huomata, kuinka psykologinen asia tavarasuhde on. Tavarat herättävät paljon tunteita ja niiden takia tunnetaan laajoja tunneskaaloja. Asiaa tarkastellessa huomattiin miten paljon loppujen lopuksi tavarat kuluttavat aikaa. Mitä enemmän tavaraa, sitä enemmän aikaa niiden parissa kuluu.

Sujuvaan elämiseen voidaan vaikuttaa suuresti säilytysratkaisuiden toimivuudella, määrällä, laadulla ja sijainnilla. Järjestyksen aikaan saamiseksi saatetaan vaatia alkuun omistautumista, mutta on vaivan arvoista. Kun tavarat käydään läpi ja järjestetään kerran huolella, on järjestyksen ylläpito vaivatonta ja näin jatkossa säästyy ylimääräiseltä vaivalta ja ajan hukkaamiselta. Lisäksi voi tulla tietoisemmaksi omasta kulutuskäyttäytymisestä.

Tavaroiden lähtökohtainen tarkoitus on palvella ihmistä, ei näännyttää. Ratkaisuna tilan puutteeseen tässä opinnäytetyössä päädyttiin siihen, että on kasvatettava säilytystilan määrää, kyseenalaistamatta lainkaan tavaroiden määrää. Ei ole kuitenkaan perusteltua järjestää loputtomasti säilytystilaa. Toinen ratkaisu on pitää säilytystilan määrä optimaalisena sekä kyseenalaistaa tavaramäärä sekä omat tottumukset ja järjestää vain välttämättömille tavaroille sija. Suhteutetaan siis tavaramäärä säilytystilan ehdoilla.

Kaikki tämä vaikuttaa itse säilyttämiseen. Se kuinka pienistä asioista säilyttäminen lopulta muodostuu isoksi ja merkittäväksi kokonaisuudeksi, riippuu tavaroiden määrästä, tarpeesta, persoonasta, tilasta ja vapaana olevasta tilasta, sekä tyylistä.

Osa ihmisistä haluaa tavarat piiloon, jota nykyiset säilytysratkaisut pitkälti palvelevat. Huomattiin että tällaiset säilytysratkaisut mahdollistavat myös tavaroiden kadottamisen ja unohtamisen säilytystilaan.

Tulevaisuudessa säilytystilat voivat tulla olemaan erilaisia, kuin mitä tällä hetkellä on totuttu käyttämään. Mahdollisuuksia säilyttämiselle on lukemattomia ja markkinoille tulee jatkuvasti uusia tuotteita. Jokaisen täytyy määritellä juuri itselle sopivat säilytysratkaisut ja -tavat.

Opinnäytetyön käsittely antoi paljon lisäarvoa suunnittelijana toimimiseen sekä osaamista säilytystilojen suunnitteluun. Lopputulos vastaa sitä, mitä opinnäytetyöllä lähdettiin tavoittelemaan. Tuloksena saatiin toimivat vapaa-ajan asunnon pohjat. Vapaa-ajan asuntoihin sovitettiin optimaaliset säilytysratkaisut, sillä optiolla, ettei asukkaalla ole valtavaa omaisuutta säilöttävänä vapaa-ajan asunnolle. Lisäksi saatiin ideoitua uudenlaisia säilytystapoja ja ratkaisuja.

Tutkimusta säilyttämisestä, tavarasuhteesta ja niiden välisestä yhteydestä pystyy viemään pidemmälle, kuin mitä tässä opinnäytetyössä on tutkittu. Aihetta voi jatkaa esimerkiksi kyselytutkimuksien avulla ja perehtymällä syvemmin yhteyksiin käyttäytymisen ja tavaramäärän välillä ja tätä kautta säilytystilan tarpeeseen. Aihetta voi jatkaa moneen eri suuntaan, sillä esimerkiksi säilytystilojen toteutusmahdollisuuksia voi tutkia myös lisää, mitä tässä opinnäytetyössä on tutkittu. Ja vielä lopuksi, Sovella-säilytysjärjestelmän kuvan käyttöön on saatu lupa.

LÄHTEET

Conran, T. 2011. Sisustajan toimivat säilytystilat. Opas sisustamisen perusteisiin, suunnitteluun ja kalustamiseen. Suom. Rissanen, I. Helsinki: Readme.fi. Alkuperäinen teos 2010.

Conran, T. 2011. Sisustajan pienet tilat. Opas sisustamisen perusteisiin, suunnitteluun ja kalustamiseen. Suom. Koskinen, M. Helsinki: Readme.fi. Alkuperäinen teos 2010.

Ellrichshausen, P. 2017. Arkkityyppinen mökki. More than a hut but less than a house. Arkkitehti 114 (3), 75.

Gronow, B. 2019. Tavara on rakas vihollinen. Podcast-tallenne. Kuunneltu 7.10.2020. <https://antroblogi.fi/2019/12/tavara-on-rakas-vihollinen/>

Keränen, M. 2013. Tervetuloa tulevaisuuden kotiin! Tutkimustuloksia ja näemyksiä asumisen tulevaisuudesta. Teoksessa Karppinen, H., Lähdesmäki, V., Paloheimo-Koskipää, L. Helsinki: 15/30 Research Oy.

Kinnunen, V. 2018. Ihminen pärjäisi 250 esineellä, mutta peruskodissa niitä on 50 000. Helsingin Sanomat. Rajattu vain tilaajille. Luettu 26.9.2020. <https://www.hs.fi/sunnuntai/art-2000005646971.html>

Kinnunen, V. 2017. Tavarat tiellä. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Sosiologinen tutkimus esinesuhteista muutossa. Lapin yliopisto. Acta Electronica Universitatis Lapponiensis 229. Väitöskirja.

Kivelä, S. 2019. Tavarat rakentavat meitä. Havaintoja ihmisestä. Podcast-tallenne. Kuunneltu 18.9.2020. <https://areena.yle.fi/audio/1-50319726>

Kiviranta, O. 2013. Tuotteen ja palvelun laatu. Luettu 9.11.2020. <https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=d8fed524-85ec-421c-aba5-e691aeda2b46>

Kondo, M. 2011. Siivouksen mullistava taika. 11. panos. Suom. Rekiaro, P. Tokyo: Sunmark Publishing, Inc.

Kondo, M. 2012/2015. Iloa säkenöivä järjestys. Suom. Rekiaro, P. Tokyo: Sunmark Publishing, Inc.

Lötjönen, K. 2014. "Tavaramäärät ovat järkyttäviä" – käsistä karkaava keräilyvimma työllistää pelastuslaitoksia. Yle Uutiset. Luettu 25.11.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-7373384>

Porcelli, L. 2009. Tyylikkääät säilytystilat. Toimivia tilaratkaisuja kodin kaikkiin huoneisiin. Suom. Mäntyranta, H. Karkkila: Kustannus-Mäkelä Oy.

Rakennustieto Oy. 2010. Asuintilojen suunnittelu. 6. uudistettu painos. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Rasi, M. 2016. Asuminen. Alle metrin leveä minikoti on arkkitehdin taidonnäyte - ”Japanissa on sanonta, ettet tarvitse enempää kuin puolet tatamimatosta seisomiseen”. Luettu 22.11.2020. <https://www.is.fi/asuminen/art-2000001249841.html>

Rissanen, M. 2009. Graafinen ilme Japania-keskukselle. Kuvallisen viestinnän koulutusohjelma. Lahden ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Sihvonen, L. Tekniikan Waiheita 2/14. Suunniteltu vanhentaminen tuotteiden ominaisuutena. Luettu 9.11.2020. <https://journal.fi/tekniikanwaiheita/article/view/64114/25422>

Sovella. n. d. Vaatehuoneen suunnittelu. Luettu 22.11.2020. <https://www.sovella.fi/suunnittele-tilasi/vaatehuoneen-suunnittelu>

Suomen ympäristökeskus SYKE. 2013. Kulutus ja tuotanto. Tuotesuunnittelu ja tuotteet. Luettu 9.11.2020. https://www.ymparisto.fi/fi-fi/kulutus_ja_tuotanto/tuotesuunnittelu_ja_tuotteet

Tilastokeskus. 2020. Rakennukset ja kesämökit. Kesämökit 2019. Luettu 10.11.2020. https://www.stat.fi/til/rakke/2019/rakke_2019_2020-05-27_kat_001_fi.html

Virtanen, J. 2020. Ranskassa tuhottiin aiemmin miljoonien eurojen arvosta myymättömiä vaatteita, kunnes uusi laki teki siitä lopun. Helsingin sanomat. Luettu 26.9.2020. <https://www.hs.fi/talous/art-2000006593979.html>

Wilska, T-A. sosiologian professori. 2019. Haastattelu 19.12.2019. Haastattelija Kivelä, S. Kuunneltu 18.9.2020. <https://areena.yle.fi/audio/1-50319726>

Wilska, T-A. 2015. Tavaroiden kaipuu liittyy ikään ja elämäkokemukseen. Luettu 26.9.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-8195364>

Ympäristöministeriö. 2019. Terveellisyys. Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta. <https://ym.fi/rakentamismaaraykset>

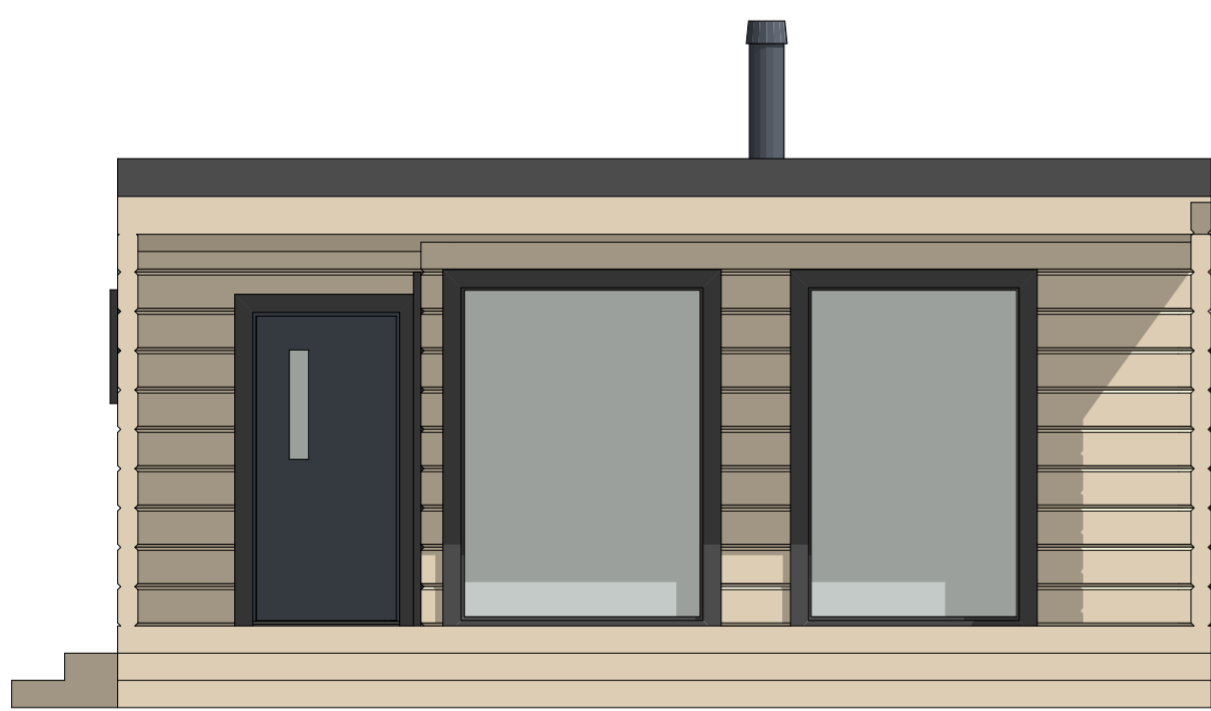
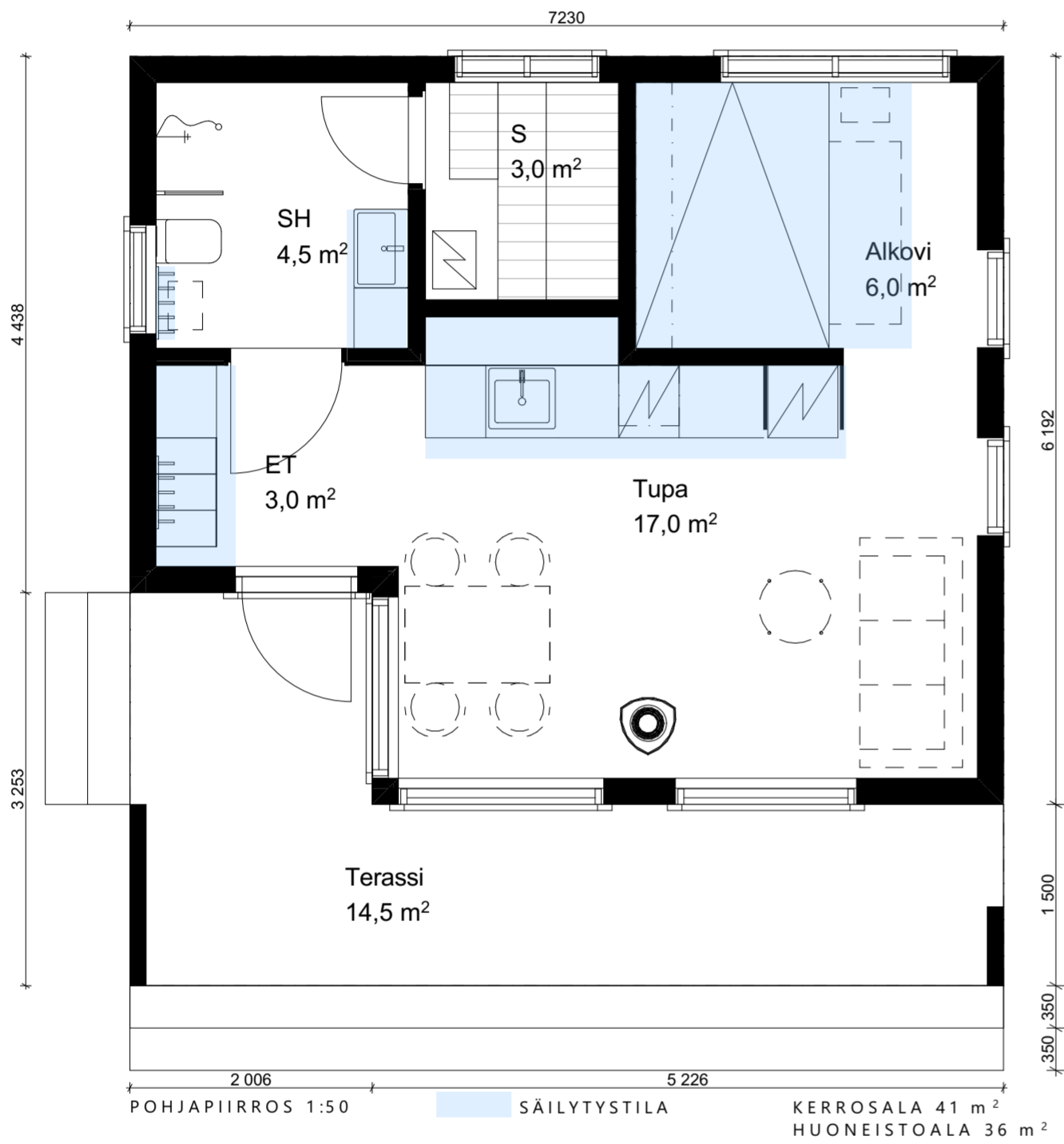
LIITTEET

Liite 1. Säilytyskalustesuunnitelmat

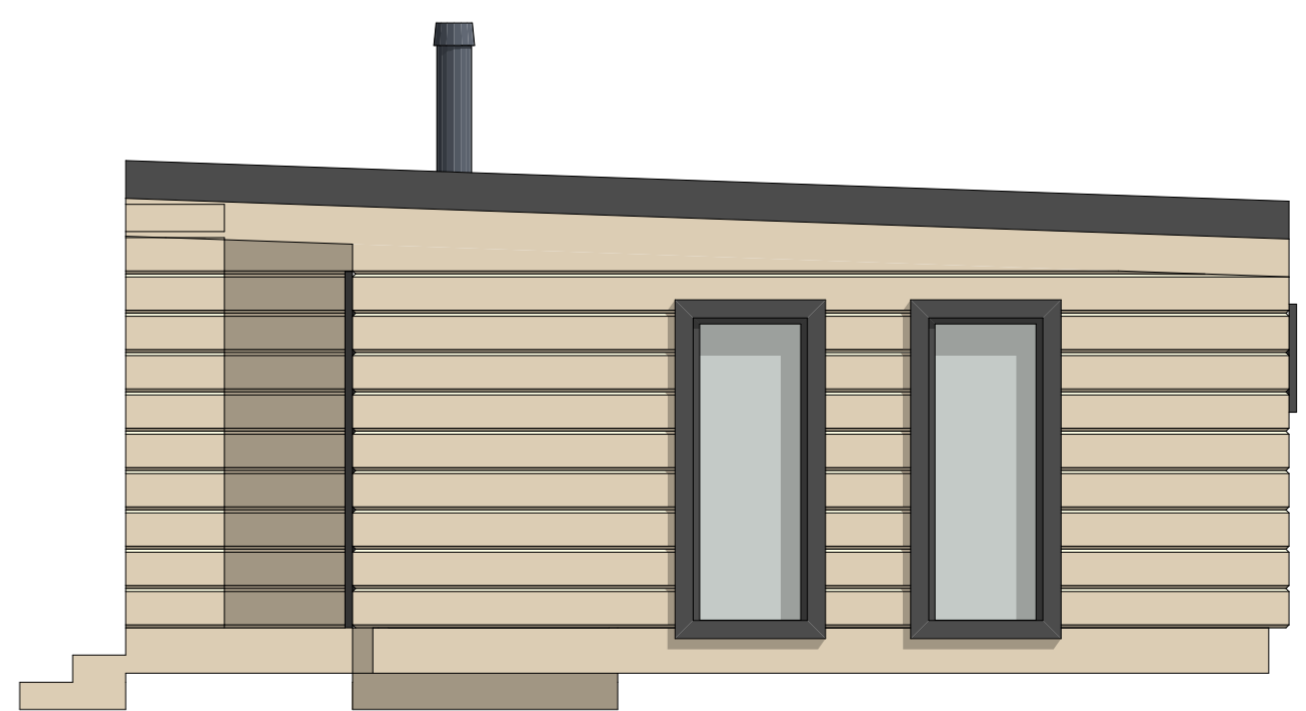
Liite 2. Kyselytutkimuslomake

SMYYGI 40

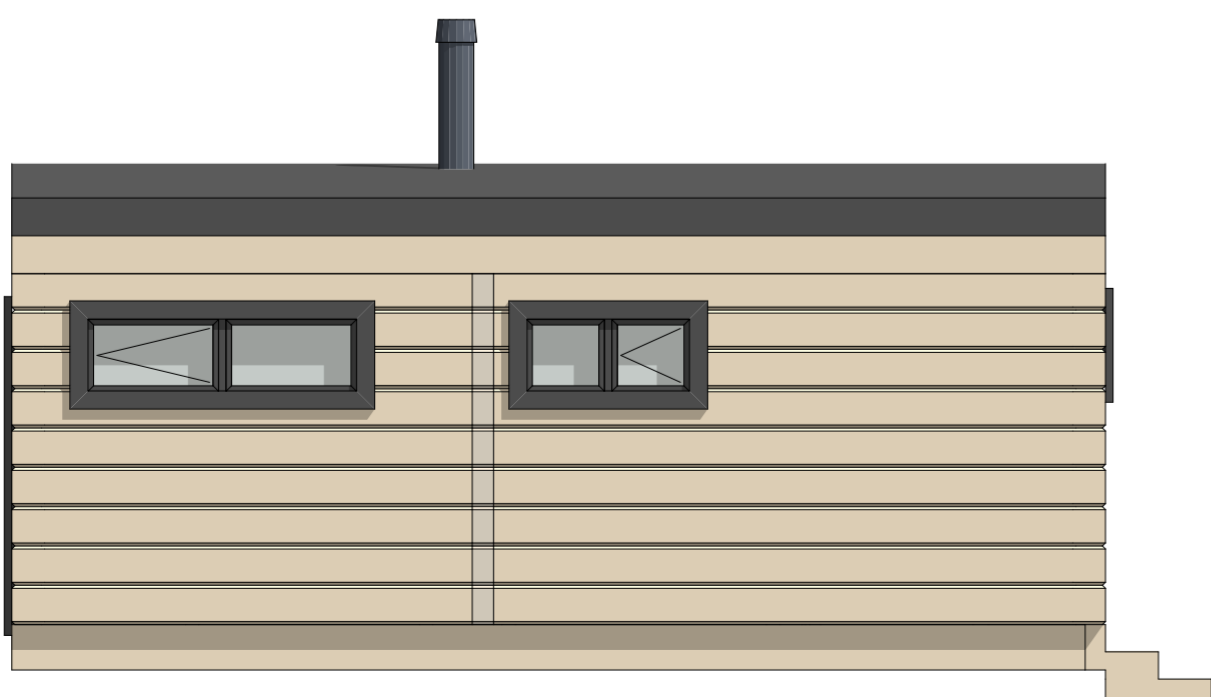
SMYYGI 40 ON PIENESTÄ KOOSTAAN HUOLIMATTA AVARA JA TILAVAN TUNTUINEN VAPAA-AJAN ASUNTO. MALLI KÄTKEE SISÄÄNSÄ MONIA HYVIÄ VAPAA-AJAN ASUNNON OMINAISUUKSIA KOMPAKTISSA KOOSSA. SUUNNITTELUSSA ON HUOMIOITU TILAN TARPEET JA SÄILYTYSTILOJEN HUOLELLINEN SUUNNITTELU. OLESKELUTILOISTA AVAUTUU AVARA NÄKYMÄ LUONTOON JA TERASSI SIOJITTUU LUONTEVASTI KATOKSEN ALLE, JOSSA VOI OLESKELLA SÄÄLLÄ KUIN SÄÄLLÄ.

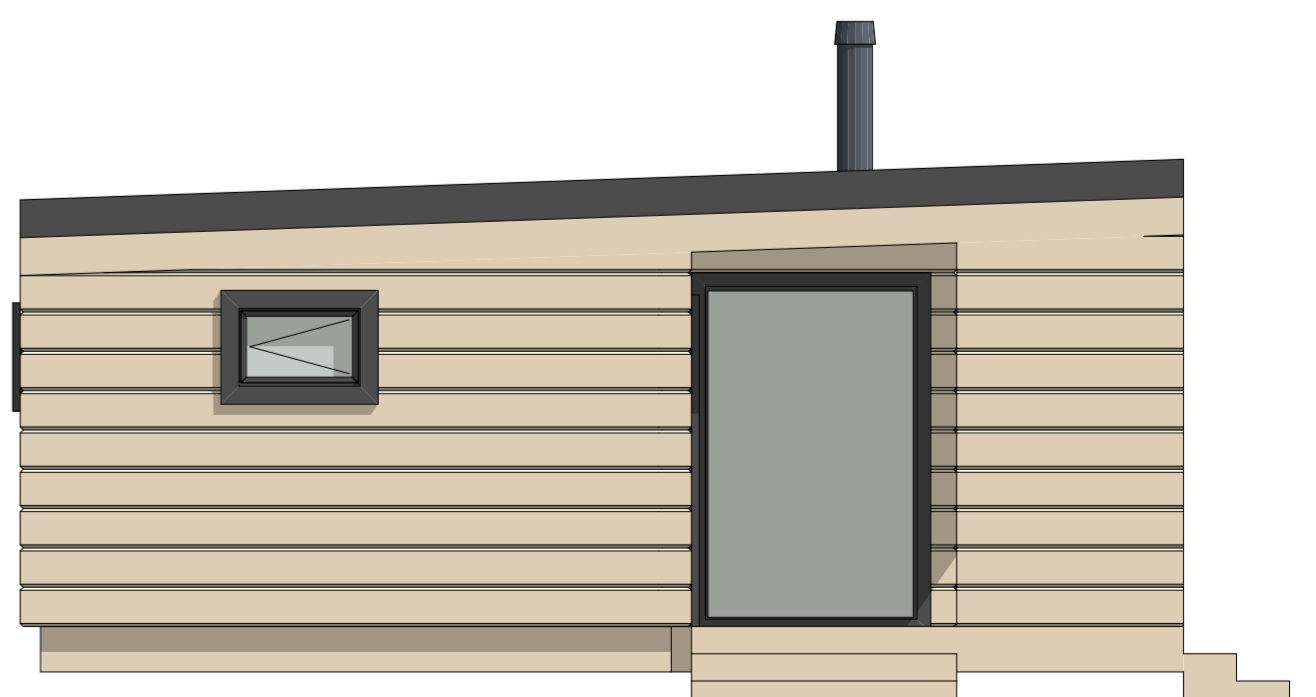
JULKISIVU A 1:50

JULKISIVU C 1:50

JULKISIVU B 1:50

JULKISIVU D 1:50

SMYYGI 40

KEITTIÖN KALUSTEET

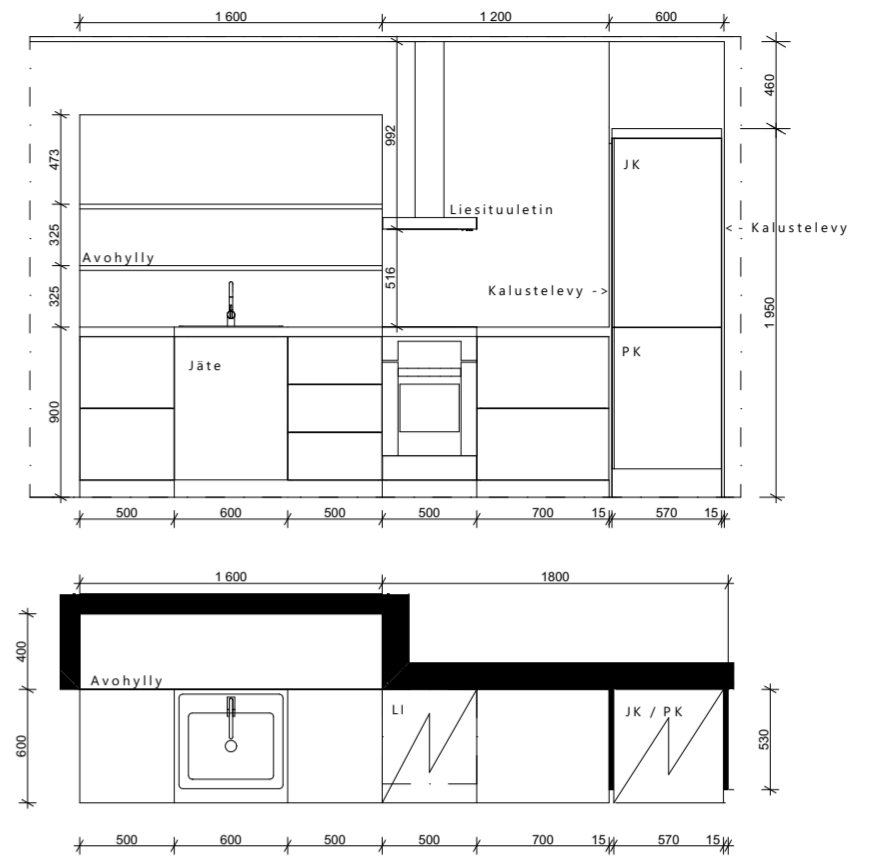
Keittiötason takaseinälle on suunniteltu uudentyypinen avohyllyratkaisu perinteisen yläkaapiston tilalle. Keittiöllä on ilmava ja minimalistinen ilme, mutta säilytystilan määrästä ei ole tingitty. Tarvittaessa hyllyyn voidaan lisätä liukuovet, jolloin kokonaisuus on yhtenäinen ja yksinkertaisuus korostuu. Tähän malliin hylly sopii hyvin, ilman että muista tiloista tarvitsee tinkiä.

Eteiseen suunniteltiin kaksi erityyppistä säilytyskalusteratkaisua havainnollistamaan saman tilan ilmettä eri kalustuksella. Näissä vaihtoehdoissa haluttiin esittää kuinka esimerkiksi vaatteita ja asusteita saa säilöttyä kauniisti sekä piilotettuna, että näkyvästi. Sovella-säilytysjärjestelmää, jota tässä suunnitelmassa on käytetty, pystytään tarpeen mukaan muokkaamaan omaa tarvetta vastaavaksi. Muokattavuus tekee siitä joustavan säilytyskalusteen. Sitä voidaan käyttää myös muissa tiloissa.

ALKOVIN KALUSTUS

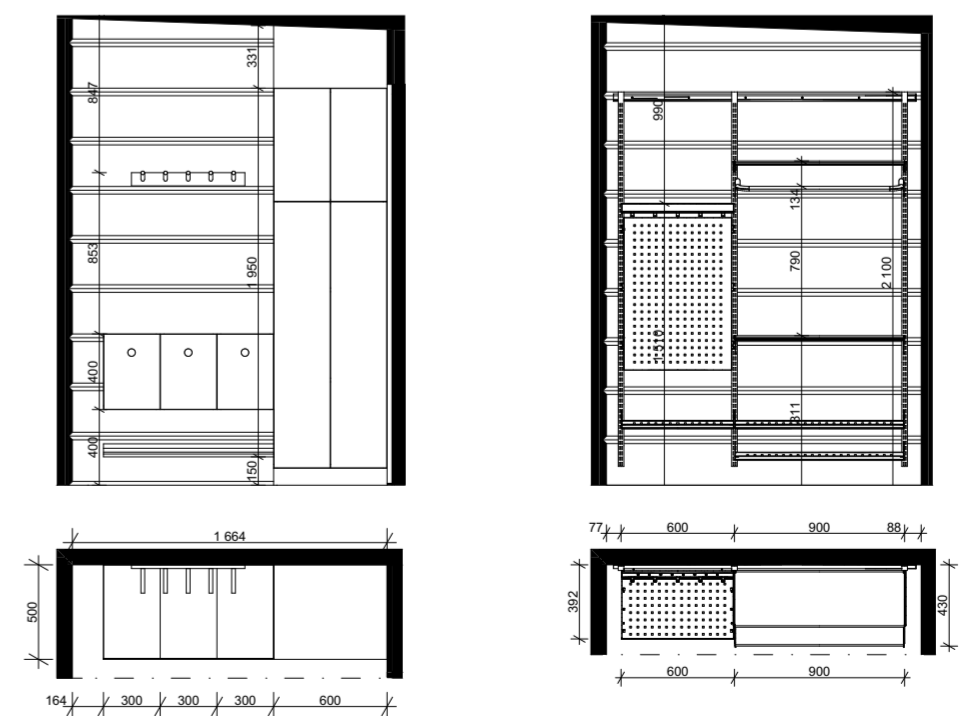
Alkovi suunniteltiin avaraksi ja selkeäksi. Kiinteän sängyn alle sijoitettiin ulosvedettävät laatikot ja seinälle avohylly kirjoja ja esineitä varten. Sängyn alle sijoitettua säilytystilaa voidaan käyttää esimerkiksi viikonloppukassien helppoon säilyttämiseen, kun tavarat ja laukut halutaan pitää pois tieltä. Sängyn alustan hyödyntäminen tehostaa lisäksi koko tilan käyttöä. Sängyn alla vetolaatikoissa voidaan säilyttää tämän lisäksi muitakin tavaroita kuten petivaatteita ja vilttejä.

KALUSTEKAAVIO, KEITTIÖ 1:40

ETEISEN SÄILYTYSKALUSTE VAIHTOEHDOT

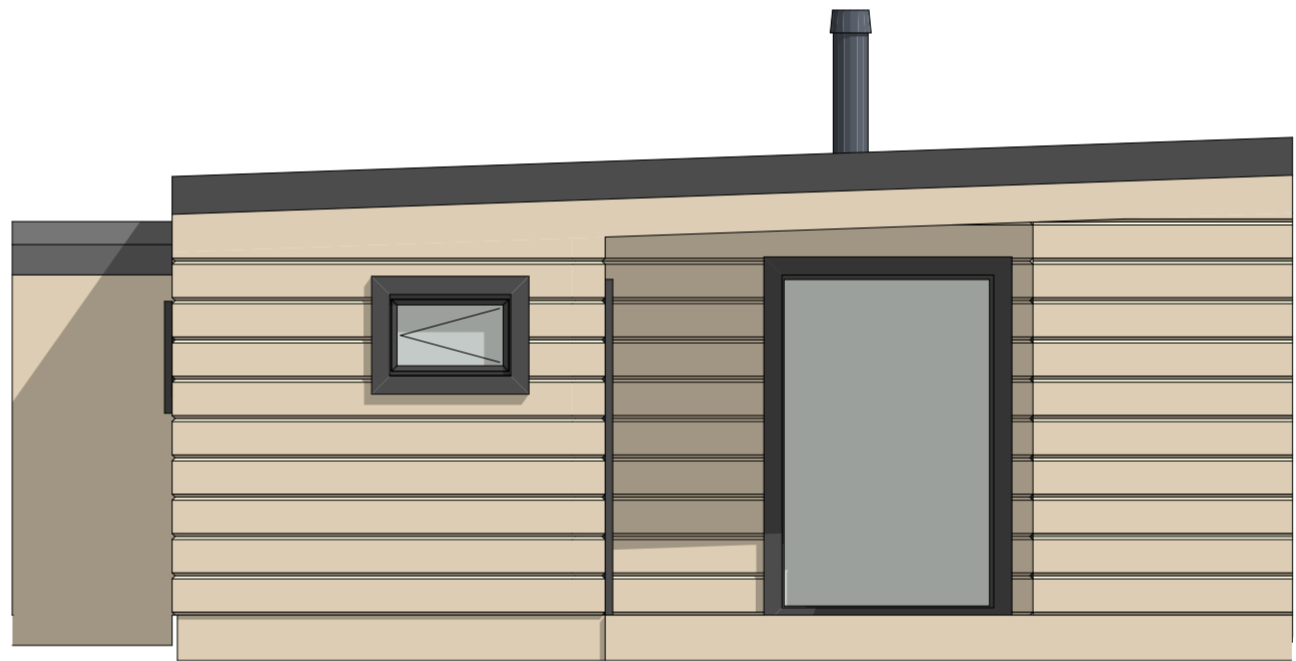
KALUSTEKAAVIOT, ETEINEN 1:40

SMYYGI 50

SMYYGI 50 ON PIENESTÄ KOOSTAAN HUOLIMATTA AVARA JA TILAVAN TUNTUINEN VAPAA-AJAN ASUNTO. MALLI KÄTKEE SISÄÄNSÄ MONIA HYVIÄ VAPAA-AJAN ASUNNON OMINAISUUKSIA KOMPAKTISSA KOOSSA. SUUNNITTELUSSA ON HUOMIOITU TILAN TARPEET JA SÄILYTYSTILOJEN HUOLELLINEN SUUNNITTELU. OLESKELUTILOISTA AVAUTUU AVARA NÄKYMÄ LUONTOON JA TERASSI SIJOITTUU LUONTEVASTI KATOKSEN ALLE, JOSSA VOI OLESKELLA SÄÄLLÄ KUIN SÄÄLLÄ.

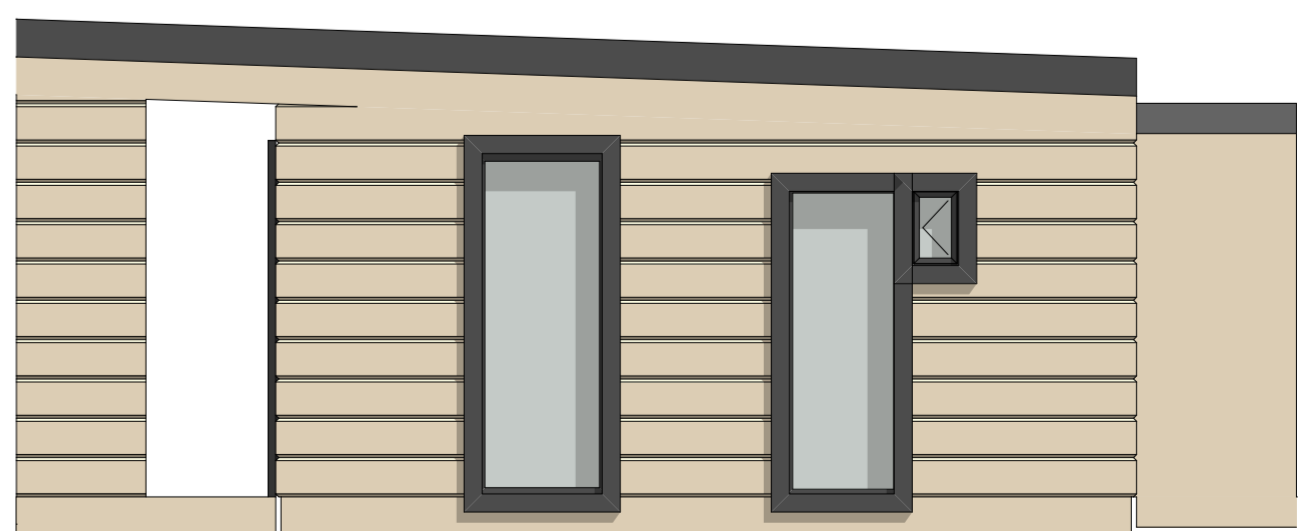
JULKISIVU A 1:50

JULKISIVU B 1:50

JULKISIVU C 1:50

JULKISIVU D 1:50

SMYYGI 50

Keskikokoiseen versioon on suunniteltu uudenlainen säilytysratkaisu vaatesäilytykseen. Vaatteet ripustetaan näkyvästi vaatetankoon, joka on asennettu yläkaappikalusteen alapintaan. Lisäksi huoneen molemmilla laidoilla on vetolaatikat, jotka toimivat samalla yöpöytänä. Sängyn alle on suunniteltu vetolaatikoita lisäsäilytystilaksi.

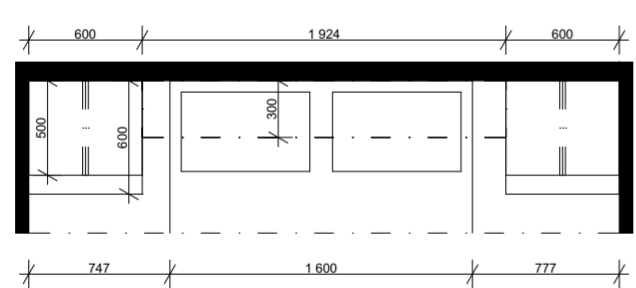
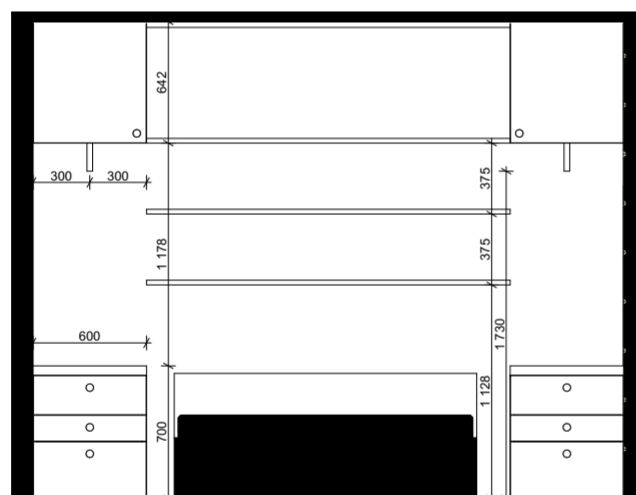
KEITTIÖN KALUSTEET

Keittiökaluksissa on suurimmaksi osaksi käytetty vetolaatikoita. Laatikoiden avulla tila pystytään hyödyntämään tehokkaammin ja käyttö on ovellisia kaappeja helpompaa. Lisäksi seinälle on sijoitettu avointa säilytystilaa, johon saa esineitä kauniisti esille.

Eteisen säilytyskalusteena on käytetty Sovella-järjestelmää. Kaluste voidaan muokata sopivaksi tilaan ja se on monipuolinen muunneltavuutensa ansiosta. Tässä mallissa on käytetty 600 mm leveää moduulia.

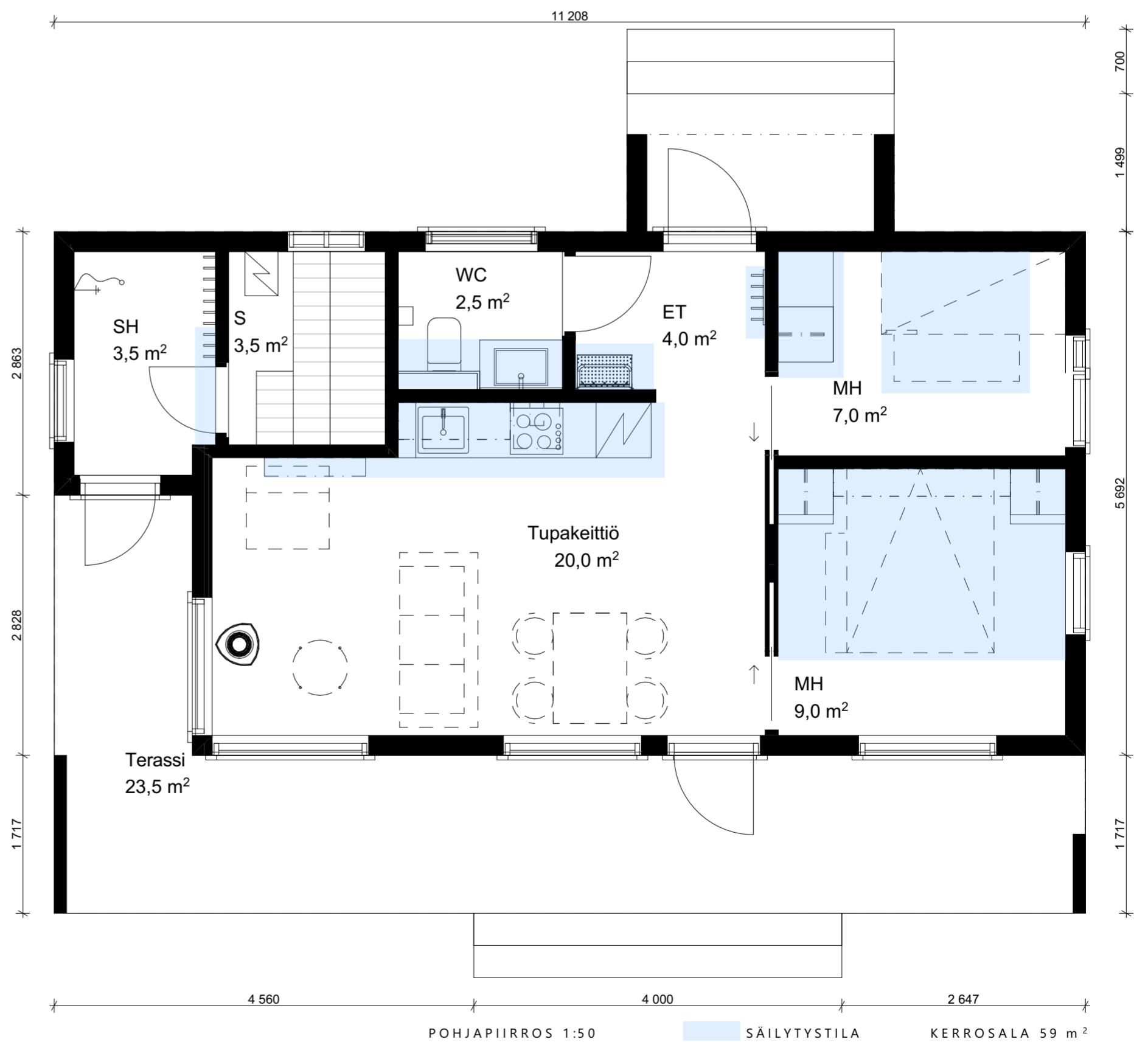
MAKUHUONEEN SÄILYTYSKALUSTEET

KALUSTEKAAVIO, MAKUHUONE 1:40

ETEISEN SÄILYTYSKALUSTE

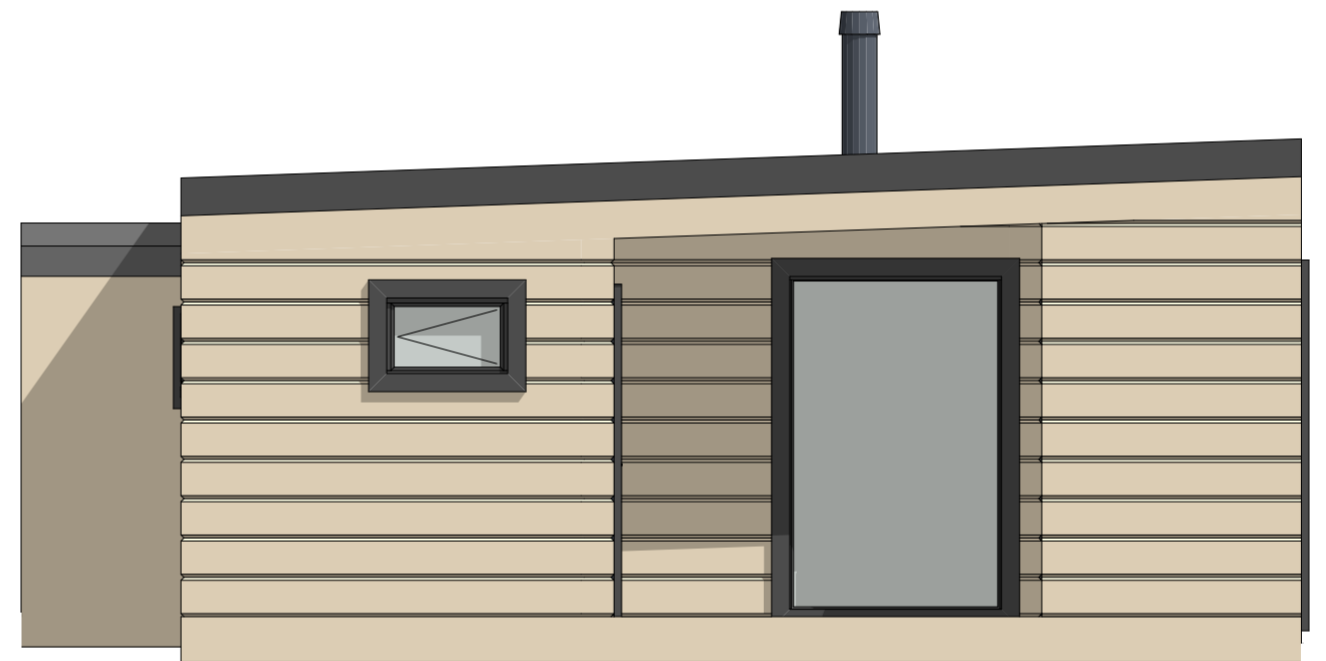
SMYYGI 60

SMYYGI 60 ON MALLISTON SUURIN KOKOVARIAATIO. MALLI KÄTKEE SISÄÄNSÄ MONIA HYVIÄ VAPAA-AJAN ASUNNON OMINAISUUKSIA KOMPAKTISSA KOOSSA. SUUNNITTELUSSA ON HUOMIOITU TILAN TARPEET JA SÄILYTYSTILOJEN HUOLELLINEN SUUNNITTELU.

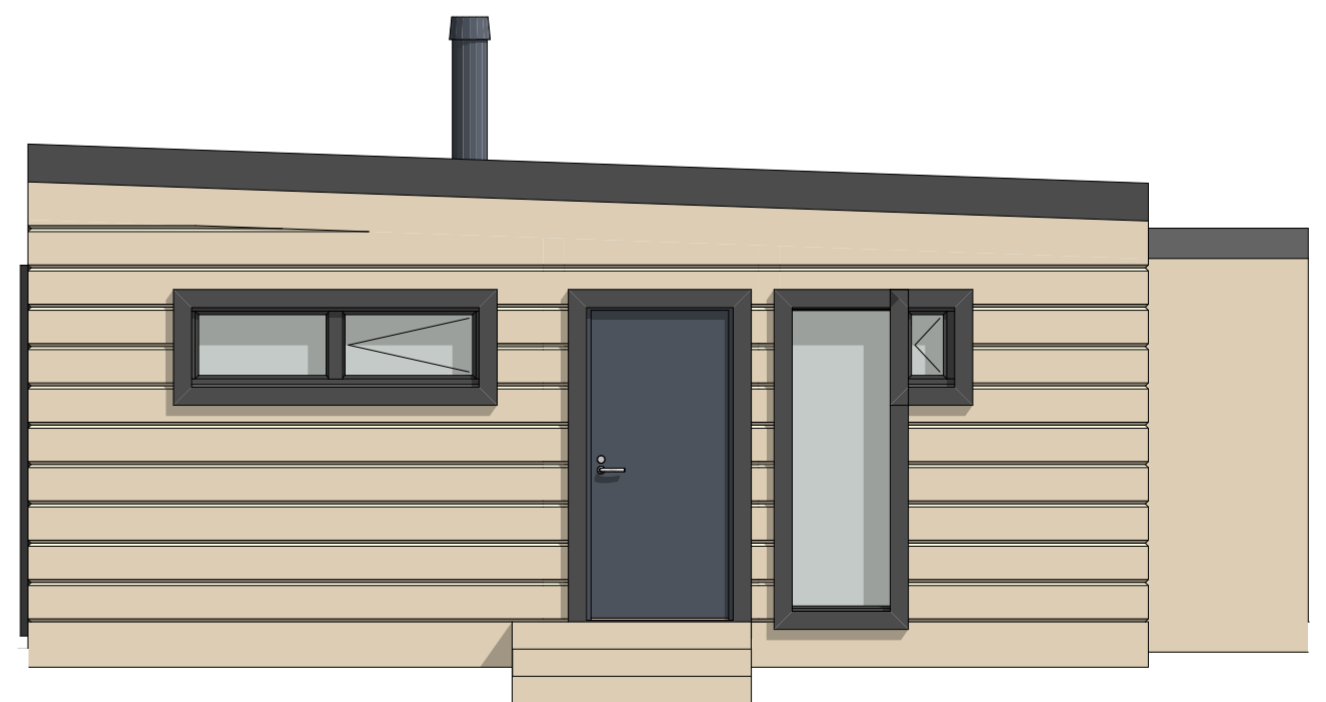

JULKISIVU A 1:50

OLESKELUTILOISTA AVAUTUU AVARA NÄKYMÄ LUONTOON JA TERASSI SIIJOITTUU LUONTEVASTI KATOKSEN ALLE, JOSSA VOI OLESKELLA SÄÄLLÄ KUIN SÄÄLLÄ. SMYYGI ON ARKKITEHTUURILTAAN YKSINKERTAINEN JA SELKEÄLINJAINEN VAPAA-AJAN ASUNTO. MALLI ON SUUNNITeltu RAKENNETTAVAKSI ERITYISESTI LUONNON YHTEYTEEN.

JULKISIVU B 1:50

JULKISIVU C 1:50

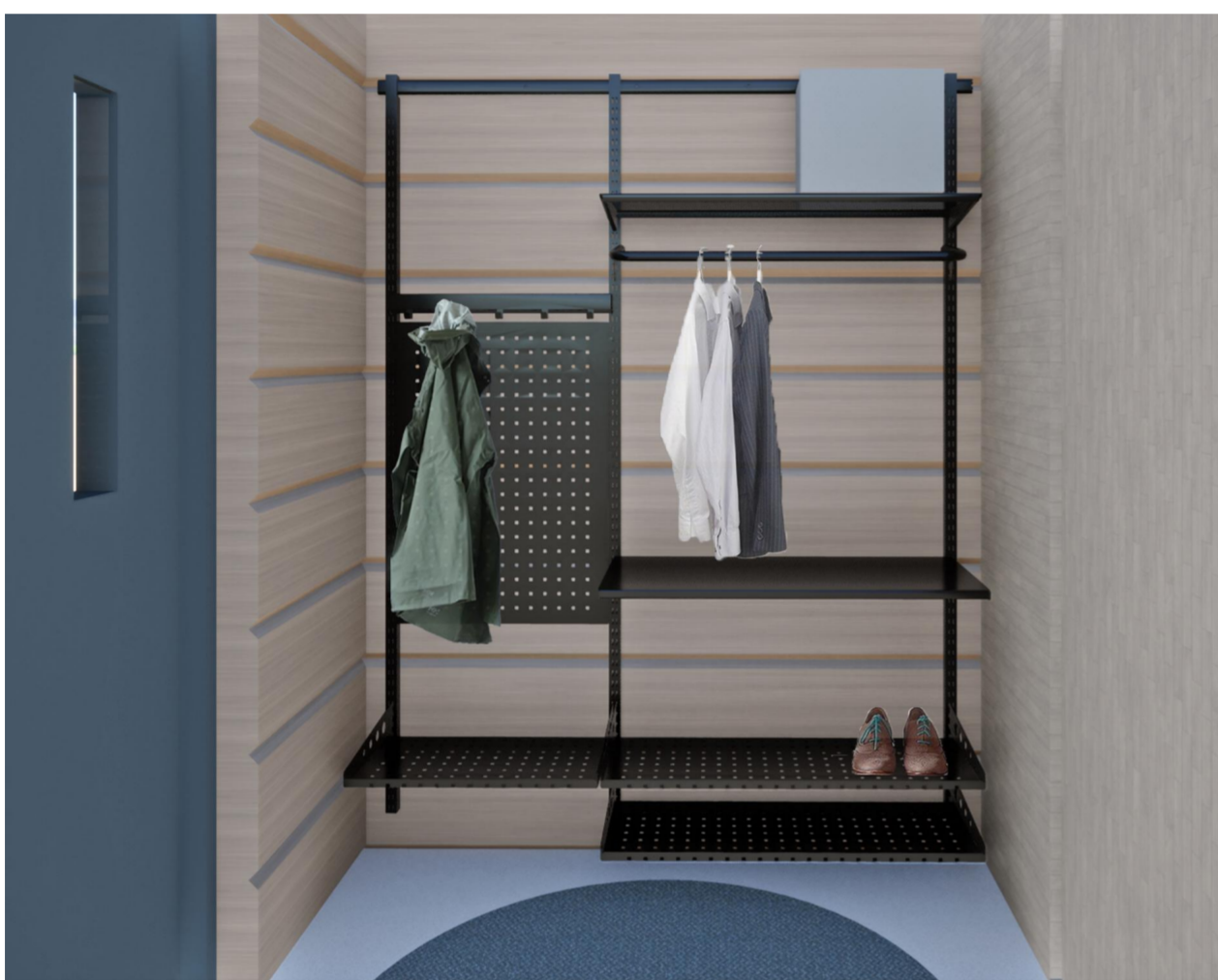
JULKISIVU D 1:50

SMYYGI 60

Malliston suurin ja keskikokoinen vapaa-ajan asunto ovat pohjaratkaisuiltaan identtiset, lukuun ottamatta vaatehuonetta ja teknistä tilaa. Isommassa mallissa on sijoitettu vaatehuone päämakuuhuoneen yhteyteen. Vaatehuoneen säilytyskalusteeksi on suunniteltu muunneltava suomalainen Sovella-säilytysjärjestelmä. Pienemmässä makuuhuoneessa sängyn alle on suunniteltu vetolaatikoita lisäsäilytystilaksi.

VAATEHUONEEN SÄILYTYSKALUSTE

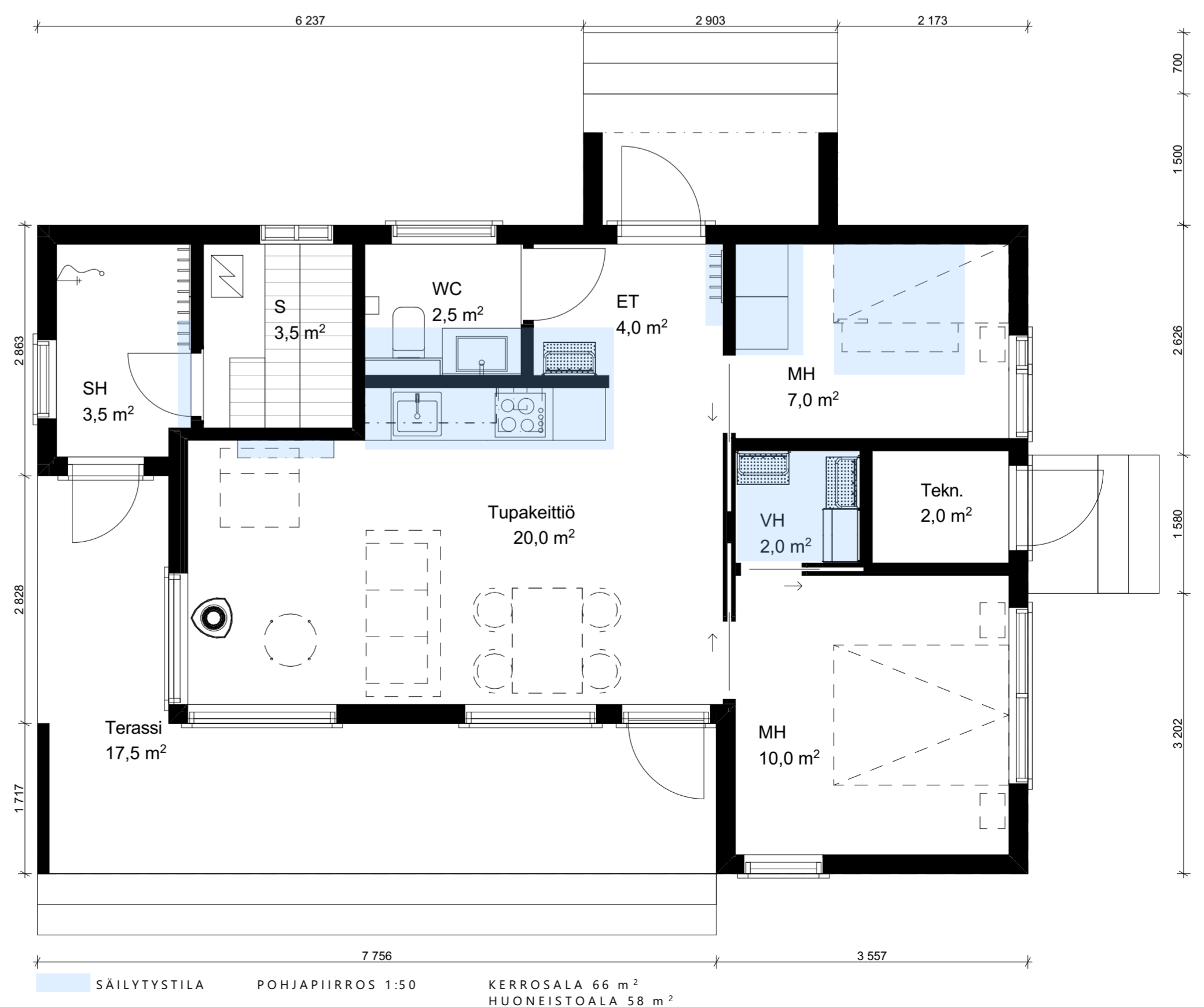
ETEISEN SÄILYTYSKALUSTE

KEITTIÖN KALUSTEET

Keittiökalueteissa on suurimmaksi osaksi käytetty vetolaatikoita. Laatikoiden avulla tila pystytään hyödyntämään tehokkaammin ja käyttö on ovellisia kaappeja helpompaa. Lisäksi seinälle on sijoitettu avointa säilytystilaa, johon saa esineitä kauniisti esille.

Eteisen säilytyskalusteena on käytetty Sovella-järjestelmää. Kaluste voidaan muokata sopivaksi tilaan ja se on monipuolinen muunneltavuutensa ansiosta. Tässä mallissa on käytetty 600 mm leveää moduulia.

Kyselytutkimus mökkielämästä

Vastaamiseen kuluu 10–15 min. aikaa.

Kysely on suunnattu mökin omistajille.

Opiskelen rakennusarkkitehdiksi Tampereen ammattikorkeakoulussa ja tarkoitukseni tällä kyselytutkimuksella on kartoittaa tietoa mökin käyttökokemuksesta, sekä säilytykseen liittyvistä asioista.

Kyselytutkimuksen tuloksia hyödynnetään opinnäytetyössä, jonka aihe käsittelee vapaa-ajan asunnon säilytystiloja ja niiden suunnittelua. Kerättyä tietoa tullaan käyttämään myös opinnäytetyön suunnitteluprojektin pohjatietona.

Pyri vastaamaan tarkasti ja avoimesti kaikkiin kysymyksiin. Kyselytutkimuksen tuloksia käsitellään luottamuksellisesti. Kaikki kyselyyn osallistuvat pysyvät anonyymeinä. ***Pakollinen**

Vapaa-ajan asunto, mökki

1. Milloin vapaa-ajan asunto on rakennettu? Valitse sopivin. *

- 1950-luku
- 1960-luku
- 1970-luku
- 1980-luku
- 1990-luku
- 2000-luku
- 2010-luku
- 2020-luku
- Muu
- En osaa sanoa

2. Minkä kokoinen vapaa-ajan asunto on? (Arvio) *

- alle 30 m²
- 30–40 m²
- 40–50 m²
- 50–60 m²
- 60–80 m²
- 80–100 m²
- yli 100 m²
- En osaa sanoa

3. Onko vapaa-ajan asunto rakennettu alun perin vapaa-ajan asumiseen? *

- Kyllä, rakennettu vapaa-ajan asunnoksi
- Ei, alun perin rakennettu muuta käyttötarkoitusta varten
- En osaa sanoa

Vapaa-ajan asunnon varustelutaso

4. Millainen vapaa-ajan asunnon varustelutaso on? Valitse sopivin vaihtoehto. *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Kesäasuttava
- Talviasuttava
- Muu
- En osaa sanoa

5. Vedentulo, voit valita useamman:

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Kantovesi
- Vesijohtovesi
- Vesi tontin rajalla
- Järvivesi Kesävesi
- Muu
- En osaa sanoa
-

6. Sähkö, voit valita useamman:

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Verkkovirta
- Aggregaatti
- Aurinkopaneeli
- Ei sähköjä
- Muu
- En osaa sanoa

7. Lämmitys, voit valita useamman:

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Puu
- Sähkö
- Aurinkokeräin
- Ilmalämpöpumppu
- Muu
- En osaa sanoa

8. Vessa. Valitse sopivat vaihtoehdot:

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Ulkovessa
- Sisä vessa
- Vesivessa
- Kuivakäymälä
- En osaa sanoa
- Muu

9. Lämmön ylläpito kylminä kausina: *

- Ylläpitolämpö
- Kylmillään
- Lämmitys ympäri vuoden
- En osaa sanoa
- Muu

Vapaa-ajan asunnon käyttö

10. Mihin aikaan vuodesta vapaa-ajan asuntoa käytetään? Voit valita useamman. *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Kevät
- Kesä
- Syksy
- Talvi
- En osaa sanoa

11. Työskennelläänkö vapaa-ajan asunnolla? (Esim. etätyö)

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

12. Kuinka pitkään vapaa-ajan asunnolla vietetään kerrallaan aikaa? Voit valita useamman.
*

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- 1 vrk tai vähemmän
- 2–3 vrk
- 4–7 vrk
- 1–2 vko
- Useita viikkoja
- Useita kuukausia
- En osaa sanoa

13. Kuinka monta yöpyjää vapaa-ajan asunnolla tyypillisesti on kerrallaan? Voit valita useamman. *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- 1–2
 3–4
 5–6
 7 tai enemmän
 En osaa sanoa

14. Onko nukkumapaikkoja tarpeeksi tai helposti saatavilla? *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Kyllä
 Ei
 En osaa sanoa

15. Onko vapaa-ajan asunnolla usein vieraita?

- Kyllä
 Ei
 Harvoin
 En osaa sanoa

Tilat

16. Mistä kaikista rakennuksista vapaa-ajan asunto koostuu? *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Mökkirakennus
- Saunarakennus
- Makuuaitta
- Vierasmaja
- Grillikatos/Ulkokeittiö
- Kota
- Varastorakennus
- Puuvaja
- Muu
- En osaa sanoa

17. Mitkä tilat ovat eniten käytössä? *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Olohuone/tupa
- Keittiö
- Sauna
- Ruokailutila
- Terassi/patio
- Ulkokeittiö/grillikatos
- Ulkotilat
- Lepotila
- Muu
- En osaa sanoa

18. Mikä on lempipaikkasi vapaa-ajan asunnolla? *

---

19. Mikä pohjaratkaisussa toimii?

---

20. Mikä pohjaratkaisussa ei toimi?

---

21. Jos saisit päättää seuraavista vaihtoehtoista, mikä olisi mieluisin ratkaisu: *

- Sauna ja pesutilat ulkorakennuksessa
- Sauna ja pesutilat mökin sisällä
- Sauna ja pesutilat samassa rakennuksessa mökin kanssa, eri sisäänkäynnillä
- Muu
- En osaa sanoa

22. Onko vapaa-ajan asunnossa parvi tai kerroksia? *

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

Säilytystilat

23. Valitse millaisia säilytystiloja vapaa-ajan asunnolla on? Valitse kaikki osuvat vaihtoehdot. *

33. Kierrätän tavaroita: *

	1	2	3	4	5	
En ollenkaan	☐	☐	☐	☐	☐	Paljon

34. Kertyykö mökille tavaraa? *

	1	2	3	4	5	
Ei yhtään liikaa	☐	☐	☐	☐	☐	Paljon

35. Turhat tavarat mökillä aiheuttavat ahdistusta *

	1	2	3	4	5	
Ei yhtään	☐	☐	☐	☐	☐	Paljon

Rutiinit

36. Pyri kertomaan tarkasti tyypillisestä päivän kulusta mökillä, siinä järjestyksessä kuin ne tapahtuvat: *

---

37. Pyri kertomaan mahdollisimman tarkasti kokonaisesta tyypillisestä päivästä mökillä, missä tiloissa ja huoneissa kuljetaan, siinä järjestyksessä kuin niissä kuljetaan: (Esim. Makuuhuone-keittiö-vesta-jne.) *

---

38. Voit jättää vapaaehtoisesti palautetta tai lisättävää:

Suuri kiitos kyselyyn osallistumisesta!